

DE STORM.

EERSTE BEDRIJF EERSTE TONEEL

*Stormgeraas, donder en bliksem.
De kapitein en de bootsman komen aan dek.*

Kap. Bootsman!

Boots. Hier kapitein; hoe staan we ervoor?

Kap. Roep de matrozen. Iedereen aan dek en laat ze opschieten of we lopen aan de grond. Schiet op. Schiet op.

De kapitein af en de matrozen op.

Boots. Hé, mannen; aan dek. Vooruit, opschieten. Aan 't werk. Vlug, strijk het bramzeil. Let op het fluitje van de kapitein. Blaas je te barsten wind maar geef ons de ruimte.

Alonzo, Sebastiaan, Antonio, Ferdinand, Gonzalo en anderen komen aan dek.

Alonz. Bootsman, vriend, kijk uit. Waar is de kapitein? Laat zien dat jullie mannen zijn.

Boots. Blijf alstublieft beneden.

Alonz. Waar is de kapitein, bootsman?

Boots. Hoort u hem niet (fluiten)? Jullie lopen in de weg. Blijf beneden in je hut. Zo helpen jullie de storm.

Gonza. Rustig vriend! Kalm een beetje.

Boots. Als de zee kalm is. Weg hier. Grondzeeën hebben schijt aan een koningstitel. Naar beneden jullie en koppen dicht. Val ons niet lastig.

Gonza. Beste man, vergeet niet wie je aan boord hebt.

Boots. Niemand om wie ik me meer bekommer dan om mezelf. U bent raadsheer. Als u deze elementen tot bedaren kunt brengen en hier de rust kunt herstellen raken wij geen touw meer aan. Laat zien dat gezag van u. Maar als het niet lukt, dank dan de hemel dat u zolang geleefd hebt en bereidt u beneden voor op het ergste.

Opschieten mannen! Uit de weg, zeg ik.

Gonza. Ik heb vertrouwen in die man . Hij zal niet verdrinken.

Zo'n man steekt me een hart onder de riem. Die is niet voorbestemd om te verdrinken. Die is geboren voor de galg. Noodlot zorg ervoor dat hij hangt; maak van de strop die voor hem bestemd is een ankertouw voor ons, want de onze is doorgesleten. Als hij niet geboren is om te hangen ziet het er beroerd voor ons uit.

Allen af. Bootsman op

Boots.
grootzeil. Strijk de bramstreng. Snel. Omlaag ermee. Omlaag. Oploeven op het

Geschreeuw benedendeks

Krijg de pest met dat geschreeuw. Ze maken meer lawaai dan de storm en ons werk samen.

Sebastiaan, Antonio en Gonzalo komen op

Boots. Alweer! Wat komen jullie doen? Moeten we het soms opgeven en verzuipen? Willen jullie naar de haaien?

Sebas. Krijg de syfilis op je tong, jij blaffende, godvergeten, harteloze hond.

Boots. Doen jullie het dan zelf.

Ant. Hangen zul je, hoerenzoon. Hangen. Wij zijn minder bang om te verzuipen dan jij.

Gonza. Ik garandeer je dat hij niet verdrinkt; al was het schip niet sterker dan een notendop en zo lek als een geile ongestelde hoer.

Boots. Oploeven. Oploeven. Aan de wind. Weg van lager wal. De zee op.

Matrozen op, nat

Matr. We zijn verloren. Bidden. We zijn verloren.

Boots. Wat? Zeewater in mijn bek? Gaan onze lippen koud worden? Of hebben jullie gezopen tegen het verzuipen?

Gonz. De koning en de prins bidden. Laten wij hetzelfde doen. Wij zitten in hetzelfde schuitje.

Sebas. Daar heb ik geen geduld voor.

Ant. Ons leven is verspeeld door zuipschuiten en dronkaards. Door die schoft met zijn grote bek. Ik hoop dat je tien getijden lang water

opzuipt voor je verdrinkt.

Gonz. Hangen zal hij. Al zweert elke druppel zout water zijn dood en spert de zee haar muil wijd open om hem op te slokken.

Verward geschreeuw benedendeks

God sta ons bij! De romp scheurt open! Ze breekt! Vaarwel mijn vrouw en kinderen! Vaarwel broer! We vergaan, we vergaan, we vergaan.

Bootsman af

Ant. Laten we samen met de koning vergaan.

Steph. Laten we afscheid van hem nemen.

Sebastiaan en Antonio af

Gonz. Ik gaf duizend vierkante mijl zee voor één bunder barre grond met wat hei, brem, struikgewas of wat dan ook. De wil van daarboven geschiedde maar ik sterf toch liever een droge dood.

AF

EERSTE BEDRIJF
TWEEDE TONEEL

Prospero en Miranda komen op

- Mir. Als door jouw macht, mijn liefste vader,
de golven zo zijn opgezweept, bedaar ze dan.
De lucht giet, lijkt het, stinkend pek neer
dat zou branden als niet de zee, omhooggestuwd
naar die zwarte kaken vol bliksem, het vuur verstikte.
O, 'k heb geleden met hen die ik zag lijden.
Een prachtig schip met vast ook nobele mensen aan boord.
Zomaar stukgeslagen en versplinterd.
O, hun geschreeuw drong diep door in mijn hart.
Arme zielen allemaal verdronken.
Als ik een god zou zijn, met macht,
dan zou 'k de zee diep in de aarde laten zinken
voor zij dit prachtige schip kon verzwelgen
met in haar buik die menselijke vracht.
- Pros. Beheers jezelf. Blijf kalm. Genoeg verbazing.
Zeg je meelevend hart, dat niemand omkwam.
- Mir O, onheilsdag!
- Pros. Niemand kwam om. Wat ik gedaan heb
deed ik uit zorg voor jou. Voor jou, mijn kind,
mijn lieve dochter, jij die nog niet weet wie je bent,
en niet weet wie ik ben, waar ik vandaan kom,
niet weet dat ik meer ben dan Prospero,
die woont in deze arme hut als je even arme vader.
- Mir. Meer te willen weten, kwam nooit in mijn gedachten op.
- Pros. 't Wordt tijd dat ik je meer vertel maar help me eerst
met mijn mantel. Daar lig je mijn macht.
Droog je tranen, wees gerust, het gruwelijke schouwspel
van de schipbreuk dat zo je medelijden wekte, heb ik
zo veilig laten uitvoeren, dat geen haar gekrenkt werd
van enig schepsel dat je hoorde schreeuwen
aan boord van het schip dat daar verging.
Ga zitten. Er is meer dat je moet weten.
- Mir. Vaak begon je te vertellen wie ik ben,

maar hield dan op en liet mij vruchteloos vragen.
En het eind was; “nee, nog niet”

- Pros. De tijd is rijp. En vraagt een open oor.
Dus luister nu, aandachtig.
Herinner jij je iets van voor de tijd
dat wij hier woonden. Het kan haast niet.
Je was toen nog geen drie jaar oud.
- Mir. Toch wel, iets staat me bij.
- Pros. Wat dan? Een ander huis? Een mens?
Beschrijf me alles wat er in je geheugen staat gegrift.
- Mir. Het is heel ver weg en meer een droom dan zekerheid
die de herinnering oproept. Waren er toen
geen vrouwen, vier of vijf, die voor mij zorgden?
- Pros. Die waren er. Zelfs meer. Hoe is het mogelijk
dat je dat nog weet. Wat zie je verder nog
in de donkere afgrond van het verleden?
Als je je iets herinnert van voor je hier kwam,
weet je misschien ook hoe je hier kwam.
- Mir. Nee, dat weet ik niet.
- Pros. Twaalf jaar Miranda, twaalf jaar geleden was jouw vader
hertog van Milaan. Een vorst met veel macht.
- Mir. Ben jij dan niet mijn vader?
- Pros. Jouw moeder, was een voorbeeld van trouw.
En zij bezwoer me dat jij mijn dochter was.
En ik, jouw vader, was hertog van Milaan
En jij zijn enig kind en erfgenaam.
- Mir. O, hemel!
Door welk onrecht zijn wij hier terechtgekomen?
Door welk smerig spel?
Of was het juist een zegen?
- Pros. Beide, beide, mijn kind. Een smerig spel
heeft ons verdreven, maar een zegen bracht ons hier.
- Mir. Oh, mijn hart bloedt als ik denk aan al het verdriet
dat jij gehad moet hebben terwijl ik nergens van wist.
Alsjeblieft vader, vertel verder.

Pros. Ik heb een broer, jouw oom, hij heet Antonio.
Luister wat ik zeg.

Probeer je voor te stellen hoe trouweloos een broer kan zijn.
Naast jou was hij mij 't liefst op deze wereld.
'k Gaf hem het bestuur in handen van mijn land.
Van alle vorstendommen het voornaamste.
Met Prospero als hertog. Ik was het hoogst in aanzien.
Maar de wetenschappen trokken mijn aandacht.
Kennis van de elementen. Ik ging daarin zo op
dat ik aan mijn broer 't bewind in handen gaf.
Zo ging ik op in mijn geheime studies
dat ik vervreemde van mijn eigen land.
Je valse oom - je luistert toch?

Mir. Vol aandacht vader.

Pros. Luister dan naar wat ik zeg.
Toen hij eenmaal wist hoe hij verzoeken kon inwilligen,
en hoe hij ze kon weigeren, wie hij moest bevorderen
en wie hij moest ontslaan,
veranderde hij wat ik geschapen had. Erger nog
hij won mijn mensen voor zich in, verving ze,
zette ze naar zijn hand; en omdat hij van elk ambt
en ambtenaar de sleutel had kon hij
elk hart afstemmen op de toon die hem beviel.
Zoals klimop omarmde hij mijn vorstelijke stam
en zoog het leven uit mij weg. - je let niet op

Mir. Lieve vader, dat doe ik wel.

Pros. Toen ik de wereld uit het oog verloor
en zo, in eenzaamheid, mijn geest verreekte
met begrippen die 't gewone volk te boven gaan
werd er een duivel in mijn broer geboren.
Mijn vertrouwen als een te goede vader
kweekte in hem een valsheid, die even groot was
als het vertrouwen dat ik hem schonk.
Onbepakt en zonder grenzen.
Hij eenmaal aan het roer,
niet alleen de opbrengst van mijn land beherend, maar
volledig met mijn macht bekleed, gaat denken,
omdat hij zó voortdurend liegt dat zijn geheugen
mee gaat liegen en hij tenslotte
in zijn eigen leugens gaat geloven, - hij gaat denken
dat hij zelf de hertog is, en niet zijn plaatsvervanger.

Met alle praal en privileges van de macht.
Zijn eerezucht zwelt, hoor je wat ik zeg?

Mir. Jouw verhaal zou doofheid genezen.

Pros. Weg moet de muur tussen zijn rol
 en hem wiens rol hij speelt.
 Zelf wil hij heerser zijn met absoluut gezag.
 Voor mij waren mijn boeken voldoende hertogdom
 Als wereldlijk vorst acht hij mij ongeschikt
 en in zijn eerezucht sluit hij een verbond
 met de koning van Napels,
 en betaalt hem jaarlijks schatting.
 Biedt hem hulde, levert de kroon zelfs aan hem uit.
 En dwingt het vrije land, mijn arme Milaan.
 onder een onwaardig juk.

Mir. O, hemel.

Pros. Luister naar de eisen en wat er verder is gebeurd.
 En zeg mij dan of dat een broer is.

Mir. Ik wil niet slecht denken over mijn grootmoeder,
 maar goede moeders kunnen slechte zonen baren.

Pros. Hij sluit een verdrag. En de vorst van Napels,
 mijn gezworen vijand, neemt zijn voorstel aan.
 Wat mijn broer verlangde kwam hem juist van pas.
 In ruil voor schatting en de kroon verdrijft hij mij
 uit het land en schenkt mijn broer Milaan
 met alle waardigheden
 Een leger van verraders is gauw op de been
 En op de afgesproken nacht opent Antonio
 de poorten van Milaan, en in de diepste duisternis
 slepen ze ons naar zee; waar het rotte karkas van een oud wrak
 voor ons klaar licht. Zonder mast of zeil en geen tuigage;
 zelfs de ratten waren van boord gevlucht.
 Daar hees men ons aan dek.
 Wij schreeuwen naar de zee; de zee brult terug;
 wij zuchten en de wind zucht terug.

Mir. O, wat een last heb ik je toen bezorgd.

Pros. Nee, een engel was je, die mij in leven hield.
 Je lachte, gaf me kracht, terwijl ik kreunend
 onder mijn zware last, de zee met zoute tranen vulde.
 Jouw lach gaf mij de moed om door te gaan.

Te vechten, tegen alles wat nog komen zou.

Mir. Waarom hebben ze ons niet vermoord?
Hoe kwamen wij aan land?

Pros. Door de hemelse voorzienigheid.
We hadden wat te eten en zoet water
dat Gonzalo, een edelman die trouw bleef
ons uit goedheid had verschaft. En kleding,
wat linnen en gereedschap. Ook gaf hij boeken mee,
omdat hij wist hoezeer ik die zou missen.
Meer zelfs nog dan mijn kroon.

Mir. Ik hoop dat ik die man ooit mag ontmoeten.

Pros. Wij spoelden op dit eiland aan, en hier
heb ik, als leraar, jou meer geleerd
dan wie aan 't hof wordt opgevoed.

Mir. Maar zeg mij nu, want die vraag blijft spoken
door mijn hoofd, waarom heeft u die storm verwekt?

Pros. Voorlopig dit; door een vreemd toeval, bracht 't geluk
mijn vijanden hier naar dit strand.
Door mijn kennis weet ik dat de sterren gunstig staan;
beheerst worden door een gunstige planeet.
En als ik nu die krachten niet benut, maar ze verwaarloos
dan zijn mijn kansen snel verspeeld.
Stel nu geen vragen meer. Je voelt je slaperig. Wordt moe.
Slaap. Laat je gaan. Geef er aan toe. Ik weet
je kunt geen weerstand bieden.

Miranda valt in slaap

Te voorschijn, dienaar. Kom; nu ben ik gereed.
Verschijn, mijn Ariel, kom hier.

Ariel op

Ariel. Gegroet, wijze meester. Gegroet mijn heer!
Ik kom om al uw wensen te vervullen; om te vliegen,
zwenmen, of te duiken door het vuur.
Of te rijden op wolken toppen; daag mij uit
in mijn uiterste kunnen.

Pros. Je hebt toch, geest,

de storm stipt naar mijn opdracht uitgevoerd?

Ariel Op alle punten. Ik enterde het koningsschip.
Eerst het voordek, dan de flank, aan dek,
in elke hut zaaide ik ontzetting.

Soms splitste ik mezelf in duizend vlammen
en laaide op langs ra en boegspriet, langs de mast.
Daarna vloaide ik weer ineem. De bliksem
die voor de donderslag flitst, is niet sneller,
niet vluchtiger. Het vuur, het donderen van knallend zwavel
scheen het machtig deinend zeevlak te trotseren
en deed de golven sidderen.

Pros. Goed. Wie was zo sterk, en moedig,
dat deze storm zijn verstand niet aanvrat?

Ariel. Geen sterveling. Ze kregen als gekken koorts van angst;
het werd één groot toneel van wanhoop.
Alles wat niet bemanning was sprong in het zoute schuim
vanaf het schip dat door mijn vuur in lichte laaie stond.
Ferdinand de koningszoon – met rechtopstaande haren,
't was geen haar, 't was riet! - was de eerste die sprong.
Hij schreeuwde; de hel is leeg. Alle duivels zijn hier!

Pros. Heel goed. Maar het was toch wel dicht bij 't strand.

Ariel. Vlakbij mijn meester.

Pros. En allemaal ongedeerd?

Ariel. Geen haar gekrenkt. De kleren waar ze in dobberden;
geen vlekje. Frisser dan ooit. En zoals u mij opdroeg
verspreidde ik ze in groepjes over 't eiland.
De koningszoon liet ik alleen aanspoelen.
Die is de lucht aan 't koelen met zijn zuchten
in een uithoek van het eiland,
zo met zijn armen over elkaar gekruist.

Pros. Wat deed je met het koningsschip, haar
bemanning en de rest van de vloot?

Ariel. Het koningsschip ligt veilig voor anker.
Verscholen in een verlaten baai, waar u me eens
naartoe zond, 's nachts, om dauw te zoeken.
De zeelui heb ik in het ruim gestouwd, en zonder moeite,
na zo'n zware dag, in slaap getoverd.

De rest van de vloot, die ik verspreid had,
is weer bij elkaar en koerst over de Middellandse Zee.
De vlag halfstok, terug naar Napels.

Over golven van gedeeld verdriet, overtuigd
dat zij het koningsschip zagen vergaan
en dat de grote koning omkwam.

Pros. Ariel, je hebt je taak perfect volbracht, maar
er is meer te doen. Hoe laat is 't nu?

Ariel. Twee glazen voorbij de middagzon.

Pros. De tijd tot aan het zesde uur moeten wij samen
goed gebruiken.

Ariel. Nog meer werk? Als u zoveel van mij eist
moet ik u herinneren aan de belofte
die u nog niet bent nagekomen .

Pros. Wat? Opstandig? Waar heb jij recht op?

Ariel. Mijn vrijheid.

Pros. Vóór jouw tijd om is? Nooit!

Ariel. Vergeef me, maar vergeet niet hoe uitmuntend
ik u diende; 'k heb nooit gelogen, nooit.
Heb ik een fout gemaakt, gemopperd of gezeurd?
U heeft beloofd mij hiervoor één jaar kwijt te schelden.

Pros. Ben jij vergeten uit welke foltering ik jou hier verlost heb?

Ariel. Nee.

Pros. Jawel. Je vindt het nu ineens te zwaar om voor mij
door het slijk van de zoute zee te baggeren.
Te rijden op de scherpe noordenwind.
Of iets uit aderen diep in de aarde
voor mij op te graven als die door vorst verhard is.

Ariel. Nee heer, nee. Dat doe ik niet.

Pros. Je liegt, ellendeling.
Ben jij die smerige heks Sycorax vergeten,
door wrok en ouderdom krom als een hoepel.
Ben je haar vergeten?

Ariel. Nee heer.

Pros. Jawel,

vertel me waar ze werd geboren. Zeg op.

Ariel. In Algiers

Pros. O, is dat zo? Één keer per maand moet ik je eraan herinneren wat je was. Want steeds wordt dat vergeten. Die vervloekte heks werd, om haar walgelijke daden en hekserijen te gruwelijk voor mensenoren, verbannen uit Algiers. Slechts om één reden liet men haar in leven. Waar of niet?

Ariel. Ja heer.

Pros. Die blauwogige teef werd, zwanger, hier aan land gezet door zeelui. En jij, mijn slaaf, was toen haar dienaar. Maar omdat je te teer was om aan haar gore aardse driften te voldoen en haar bevelen afwees heeft ze jou, in een onverzadigbare woede uitval, geholpen. Door haar potentere dienaars vastgeklemd in een gespleten pijnboom. Twaalf jaar lang zat jij gefolterd in die spleet gevangen en toen zij stierf, bleef jij daar achter. Zuchtend en kreunend als een molenrad. Geen menselijk wezen bewoonde toen dit eiland behalve dat pokdalig heksenjong dat zij hier baarde.

Ariel. Ja, Kalibaan, haar zoon.

Pros. Stompzinnige, dat zeg ik net, Kalibaan, die ik als slaaf in dienst heb. Je weet zelf het best hoe afgemarteld ik je vond. Je gekreun deed wolven huilen en drong diep door in het hart van gevaarlijke beren. Het was een foltering voor een verdoemde en Sycorax kon daar geen eind aan maken. Het was mijn macht, toen ik hier aankwam en je hoorde, die de boom deed openbarsten en ik je kon bevrijden.

Ariel. Ik dank u, meester.

Pros. Als je ooit weer klaagt, splijt ik een eikenboom en klem je vast in zijn knoestige ingewanden tot je weer twaalf winters hebt gekreund.

Ariel. Vergeef me meester. Ik zal alles doen wat u beveelt. En vlieg gewillig.

Pros. Hou woord en nog vandaag laat ik je vrij .

Ariel. U bent mijn heer en meester.
Wat moet ik doen? Zeg het? Wat moet ik doen?

Pros. Ga, en verander jezelf in een zeenimf
Alleen voor jou en mij te zien, onzichtbaar
voor ieder ander oog. Ga, neem die vorm aan
en kom dan hier terug. Ga, en snel.

Ariel af

Wordt wakker, mijn kind. Genoeg geslapen.
wordt wakker.

Miran. Je vreemde verhaal maakte mij slaperig.

Pros. Schud het van je af. Kom mee. We gaan naar
Kalibaan, mijn slaaf, die ons nooit vriendelijk ontvangt.

Miran. Hij is een onmens, vader. Ik zie hem liever niet.

Pros. Maar voor het leven hier is hij onmisbaar.
Hij maakt vuur, zorgt voor hout en doet werk
waarvan wij profiteren - hé, slaaf! Kalibaan!
Brok aarde! - antwoord!

Nog onzichtbaar.

Kalib. Er is nog hout genoeg.

Pros. Kom hier, zeg ik! Er is nog meer te doen. Kom hier. Schildpad
duurt het nog lang?

Ariel op als zeenimf

Een lieflijke verschijning! Mijn knappe Ariel.
Kom hier en luister.

Hij fluistert

Ariel. Het zal gebeuren, heer.

Ariel af

Pros. Jij giftige slaaf, door de duivel zelf gefokt
bij je verrotte moeder. Kom tevoorschijn.

Kalibaan op

Kali. Moge de meest verrotte dauw die ooit mijn moeder
met raveveren
van het stinkende moeras borstelde

op jullie beiden neerdruipen. Laat een verschroeiende
zuidenwind jullie huid met gore pokkezweren bedekken.

Pros. Hiervoor straf ik je vannacht met verschrikkelijke krampen,
met steken die je adem afsnijden. Stekelvarkens
zullen je folteren, de hele nacht. Je wordt doorpriemd
met pennen nog dichter op elkaar als honingcellen
in een raat. En elke pen steekt feller dan een bij.

Kali. Ik ben aan 't eten. Dit eiland is van mij. Ik kreeg het
van Sycorax, mijn moeder; maar jij hebt het gestolen.
Toen je hier aankwam vleide je mij en liet me in mijn eer.
Je gaf me water met bessen en leerde me de naam van 't
grote licht en ook van 't kleine, die brandden overdag en 's nachts.
Ik hield van je, ik wees je alle schatten van het eiland,
bronnen, zoutputten, woest en vruchtbaar land.
Vervloekt dat ik dat deed. Dat al het ongedierte van Sycorax
padden, torren, vleermuizen, op jullie neerdalen.
Want ik ben jullie enige onderdaan, ik, die ooit
mijn eigen koning was; jij sluit mij op
en houdt me weg van de rest van 't eiland.

Pros. Leugenachtige slaaf, alleen zweepslagen helpen
geen zachtheid. Ik heb jou, stinkend als je was,
toch als een mens behandeld. Ik bood je onderdak
tot je probeerde mijn dochter te verkrachten.

Kali. O ho, o ho, ik wou dat dat gelukt was. Jij hield me tegen.
Anders was dit hele eiland nu bevolkt met Kalibaans.

Miran. Walgelijke slaaf, waarin geen spoor van goedheid zit.
In staat tot elk kwaad. Ik had meelijden met je,
nam de moeite je te leren praten. Dag in dag uit
woord voor woord. Toen jij, als wilde,
jezelf niet eens verstond maar klanken uitstootte.
als een primitief wild dier, leerde ik je woorden
zodat je je kon uiten. Maar jullie soort
blijft, ondanks jullie spraak, ondragelijk voor hogere naturen.
En daarom is het ook terecht dat je bent opgesloten.
Je had een strengere straf verdiend.

Kali. Jij hebt mij leren praten maar het enige
dat ik daar aan heb is dat ik nu kan vloeken;
krijg de schurft jij en je taal.

Pros. Weg, heksenzaad. Ga brandhout halen
en schiet op. Er is nog meer te doen.

Wat! Haal jij je schouders op? Hoe durf je. Als jij
niet meewerkt of niet doet wat ik zeg
bezorg ik je buikkrampen en zoveel pijn in je botten
dat alle dieren zullen beven als ze jouw gehuil horen.

Kali. Nee, ik smeed u.

Terzijde

Ik moet gehoorzamen.
Zo sterk is zijn macht dat hij zelfs Setebos,
mijn moeders god, laat kruipen voor zijn voeten.

Pros. Zo, slaaf; weg!

Kalibaan af. Ariel onzichtbaar op, spelend en zingend. Ferdinand op.

Ariel. Rijk hier op dit gele zand
elkaar de hand;
dans en speel en kus vrijuit;
de zee wist uit;
morgen zelfs geen voet afdruk;
elfenzang klinkt voor 't geluk.
Luister.

Van overal

Stemmen Waf! Waf!

Ariel. De waakhond blaft.

Stemmen Waf! Waf!

Ariel. Ah! Daar is de trotse haan.
Het spel kan nu beginnen gaan.

Stemmen Ku- ke- le -ku.

Ferd. Waar komt die muziek vandaan? Uit de lucht,
of uit de aarde? Nu is het weg. Het moet bestemd zijn
voor een god van 't eiland. Toen ik op het strand zat
en huilde om mijn vaders' dood, sloop die muziek
over de zee steeds dichterbij. De golven temmend
en ook mijn verdriet. Ik volgde het geluid, of liever,
't zoog me mee. Nu is het weg. Nee, het begint opnieuw.

Ariel. Vijf vadem diep ligt je vader in zee.
Maar in zee gaat niets verloren.
Zijn botten worden wit koraal.
Zijn ogen parels in een schaal.
En schelpen worden zijn oren.

Niets bederft; ieder deel
maakt de zee tot juweel
en de nimfen luiden zijn doods-klok.

stemmen Ding, dong.

echo van koor

Ariel. Luister, ik hoor ze.

stemmen Ding, dong, dang.

Ferd. Een lied over mijn verdronken vader.
Dit is geen mensenwerk maar ook niet een geluid
dat uit de aarde komt. Nu komt het van boven.

Pros. *Tegen Miranda*
Sla de wimpergordijnen van je ogen op
en zeg me wat je ziet.

Mir. Wat is dat? Een geest?
Vader, wat kijkt hij verward om zich heen.
Ik moet zeggen vader hij ziet er goed uit. Maar het moet een geest zijn.

Pros. Nee, mijn kind, het eet en slaapt, en heeft dezelfde zintuigen
als wij. De jongen die je ziet
komt van 't gestrande schip en als zijn verdriet,
zijn schoonheid niet had aangevreten, zou je met recht
kunnen zeggen dat hij knap is. Hij verloor zijn vrienden
uit het oog en is ze nu aan 't zoeken.

Mir. Het moet een god zijn.
Want nooit zag ik, op aarde, zoiets moois.

Pros. *Terzijde*

Het gaat zoals ik wil. Mijn goede geest
twee dagen nog en dan laat ik je vrij.

Ferd. U moet de godin zijn waarvoor de lucht zo-even zong!
Vergeef mij, mag ik vragen of u op dit eiland woont?
En misschien wilt u mij leren hoe ik mij hier gedragen moet.
Maar mijn voornaamste vraag, die ik het laatste stel
o, heerlijk wezen. ben jij een meisje of een wonder?

Mir. Ik ben geen wonder, nee,
Maar wel een meisje.

Ferd. Mijn taal! Ze spreekt mijn taal.
In het land waar men die spreekt ben ik de hoogste
in rang, als ik er ooit terugkeer.

- Pros. Hoezo? De hoogste in rang? Wat zou je zijn als de koning van Napels dat zou horen?
- Ferd. Wat ik nu ben, eenzaam, verdwaald, maar ook verbaasd dat u hier over Napels spreekt.
Ik ben de koning van Napels nu.
Mijn vader zag ik verdrinken voor mijn ogen.
- Mir. Wat verschrikkelijk!
- Ferd. Ja, en met hem de hele hofhouding - de hertog van Milaan en diens bloedeigen zoon.
- Pros. *Terzijde.*

De hertog van Milaan en zijn bloedeigen dochter zouden dat tegenspreken als de tijd daar rijp voor was.
- Mir. Waarom is mijn vader zo onvriendelijk?
Dit is de derde man die ik ooit zag,
maar de eerste om wie ik ooit zuchtte.
Ik wou dat medelijden in mijn vaders hart net zo kon bewegen als het mijne.
- Pros. 't Lijkt liefde op het eerste gezicht. Ariel, hiervoor laat ik je vrij.
- Ferd. Als jij nog maagd bent en je hart is vrij dan maak ik je tot koningin van Napels.
- Pros. Kalm aan, heer, niet zo snel. Ik ben nog niet klaar.
Ze zijn verliefd, houden elkaar gevangen.
Dat moet nog even afgekoeld,
want wat te snel ontvlamt brandt ook snel op.
Één woord nog, als het mag; ik beveel jou mij te dienen.
Je eigent je een titel toe, die je niet eens bezit.
Als een spion sluip je hier op dit eiland rond om het van mij te roven die het bezit.
- Ferd. Nee, op mijn woord.
- Mir. Geen enkel kwaad kan in zo'n lichaam wonen.
Want als het kwaad zo'n prachtig huis bezit zal daar ook het goede binnendringen.
- Pros. *Tot Ferdinand*

Volg mij. Pleit niet voor hem 't is een verrader.

Ik keten je vast aan hals en voeten.
Zeewater krijg je te drinken; en als voedsel
mosselen uit de beek, uitgedroogde wortels,
eikeldoppen. Kom, ga mee.

Ferd. Nee, ik weiger zo 'n ontvangst, ik zal me verzetten
tot blijkt dat u sterker bent dan ik.

Hij trekt zijn zwaard, maar wordt betoverd en kan niet meer bewegen

Mir. O, vader,
oordeel niet te snel. Hij is lief en ook niet bang.

Pros. Wat! Gaat mijn voet regeren? Weg dat zwaard.
Verrader. Je dreigt maar slaat niet toe omdat
je geweten te zwaar belast is; weg, die aanvalshouding.
Met deze staf zal ik je zo verlammen
dat je dat wapen laat vallen.

Mir. Ik smeed u, vader.

Pros. Weg!

Mir. Ik sta borg voor hem.

Pros. Stil! Nog één woord en je wekt mijn woede op
of mijn haat. Zo'n bedrieger en jij wil voor hem pleiten.
Zwijg! Jij denkt dat er niet meer zijn van zijn soort,
omdat je slechts hem kent en Kalibaan. Vergeleken
met het merendeel der mannen is hij een Kalibaan
En zijn de anderen engelen.

Mir. Dan is mijn hart blijkbaar bescheiden.
Ik hoef geen betere man dan deze.

Pros. *Tot Ferdinand*

Je spieren worden slap als van een slapend kind
en hebben al hun kracht verloren.

Ferd. Ja, zo is het.
Mijn wil is, net als in een droom, verlamd.
Mijn vaders dood, de slapheid die ik voel,
't verlies van al mijn vrienden, noch de bedreiging
van de man die mij hier in bedwang houdt
vallen mij zwaar als ik maar één keer per dag
vanuit mijn gevangenis dit meisje mag zien.
Laat de hele wereld genieten van vrijheid.
Ik heb plaats genoeg in zo'n gevangenis.

Pros. *Terzijde*

Het werkt!

Tot Ferdinand

Kom mee!

Tot Ariel

Dat heb je goed gedaan mijn beste Ariel.
Kom en luister wat je verder nog moet doen.

Mir. Houd moed! Mijn vader is liever dan zijn woorden laten blijken.
Zoals hij nu tekeer gaat is heel ongewoon.

Pros. Je zal weer vrij zijn als de bergwind
als je precies doet wat ik zeg.

Ariel. Tot in de puntjes, heer.

Pros. *Tegen Ferdinand*

Kom mee!

Tegen Miranda

Kies geen partij voor hem.

af

TWEEDE BEDRIJF.
EERSTE TONEEL

Ergens anders op het eiland. Alonzo, Sebastiaan, Antonio, Gonzalo, Adriaan, Francisco, en anderen komen op

Gonz. Toe heer, het hoofd omhoog , u heeft redenen
net als wij allemaal om blij te zijn.
 Want onze redding overtreft vele malen ons.
 Wat ons trof komt dagelijks voor:
 elke dag heeft er wel ergens een zeemansvrouw,
 een kapitein of reder zo'n verdriet.
 Maar wat het wonder betreft, ik doel hier op het feit
 dat wij het hebben overleefd. Slechts weinigen in het miljoen
 kunnen het navertellen zoals wij.
 Laat dit, als troost, heer, opwegen tegen ons verdriet.

Alonz. Alsjeblieft, laat me.

Sebas. De troost gaat er in als koude pap.

Ant. *Tegen Sebastiaan*

 Maar zijn oppasser blijft aanpappen.

Sebas. Kijk, er kookt iets in zijn kop.
 Hij zet zijn wekker weer op scherp. Die gaat zo af.

Tegen Alonzo

Gonz. Heer,-

Sebas. Één, - meetellen

Gonz. Als we elk ongeluk dat ons toevalt voeden met nog meer verdriet dan kost ons dat ...

Sebas. ... Smartengeld –

Gonz. Heel juist - smartengeld – dat kost het ons. Dat zei u beter dan u het bedoelde.

Sebas. Dat u dat bedoelde had ik niet verwacht.

Gonz. En daarom, heer -

Ant. Oh! Wat verslijt die man zijn tong!

Alonz. Ik smeek u, laat me.

Gonz. Ik zwijg al heer, maar toch ...

Sebas. Toch moet en zal hij aan het woord blijven.

Ant. Wedden? Wie van de twee, hij of Francisco, begint als eerste weer te kraaien.

Sebas. De oude haan.

Ant. Het piepkuiken.

Sebas. Goed waarom wedden?

Ant. Een lachbui.

Sebas. Afsproken.

Gonz. Al schijnt dit eiland onbewoond te zijn. ...

Ant. Ha, ha, ha!

Sebas. Goed, en meteen betaald.

Gonz. En onherbergzaam, en zo goed als ontoegankelijk

Sebas. Toch,-

Franc. Toch,-

Gonz. Toch treft mij hier het warme, vochtige klimaat,

de weelderige flora,-

Ant. Flora? Flora was een weelderige meid.

Sebas En zwoel ook. Hier spreekt een kenner.

Gonz. De wind komt ons met zwoele geur verfrissen.

Sebas. Maar dan wel uit rottende longen.

Ant. Of hij is geparfumeerd door een moeras.

Gonz. Alles nodigt ons hier uit – om te leven -

Ant. Alles ja, behalve de levensmiddelen.

Sebas Want die zijn er niet of nauwelijks.

Gonz. Hoe mals en sappig lijkt het gras. Hoe groen.

Ant. Inderdaad, de grond is grauw.

Sebas. Maar, met een sprankje groen.

Ant. Hij heeft niet helemaal ongelijk

Seb. Maar gelijk heeft hij helemaal niet.

Gonz. Doch het meest wonderbaarlijke is en dat is werkelijk ongelofelijk...

Sebas. Zoals zo vaak bij wonderbaarlijkheden.

Gonz. Dat onze kleren, die, als het ware, doordrenkt met zeewater als ze waren, toch hun glans hebben behouden en eerder opgeknapt lijken dan verkleurd door 't zoute bad.

Ant. Hoe komt hij dan zo 'n zoutzak?

Sebas. Door zijn zouteloosheid.

Gonz. Onze kleren, me dunkt, zijn nog even smetteloos, als toen we ze voor het eerst aantrokken in Afrika, ter gelegenheid van het huwelijk van uw dochter, de schone Claribella, met de koning van Tunis.

Sebas. Een onvergetelijke bruiloft en wat verloopt de terugreis voorspoedig.

Fran. Nooit werd Tunis eerder gezegend met zo'n
 onvergelijkelijke koningin.

Gonz. Nooit, sinds de tijd van weduwe Dido.

Ant. Weduwe? Wat nu weer! Komt er ineens een weduwe
 uit de lucht vallen. De weduwe Dido.

Sebas. Hij had net zo goed de weduwnaar Aeneas kunnen noemen.
 Laat hem maar.

Fran. "De weduwe Dido", zei u?
 Maar als ik me goed herinner was die toch van Cartago
 en niet van Tunis.

Gonz. Het huidige Tunis, heer, was toen Cartago.

Fran. Cartago?

Gonz. Ik verzeker het u, Cartago.

Ant. Zijn woord is machtiger dan Amphion 's wonderlijke harp.

Sebas. Hij trok niet alleen de stadsmuren op maar ook de huizen.

Ant. Welke wereldwonderen zal hij verder nog verrichten?

Sebas. Ik denk dat hij dit eiland in zijn zak stopt
 om het mee naar huis te nemen als een appel voor zijn zoon.

Ant. En hij zal de pitten zaaien in zee, om nog meer eilanden te kweken.

Gonz. Heer, we hadden het erover dat onze kleren
 nog even fraai zijn als toen wij in Tunis waren
 voor de bruiloft van uw dochter die nu koningin is.

Ant. De mooiste en de meest uitzonderlijke die men daar ooit had.

Sebas. Met uitzondering van de weduwe Dido.

Ant. De weduwe Dido? O! Vanzelfsprekend – de weduwe Dido.

Gonz. Heer, is mijn vest niet even maagdelijk als de eerste dag
 dat ik hem droeg? Ik bedoel, bij wijze van spreken.

Ant. Dat "bij wijze van spreken" sleept hij er net op tijd bij.

Gonz. Toen ik het droeg op de bruiloft van uw dochter.

Alon. U propt mijn oren vol met woorden,
meer dan mijn maag verdragen kan,
die ik niet horen wil. Had ik mijn dochter
maar nooit uitgehuwelijkt want op de terugreis
ben ik mijn zoon verloren en haar ook,
die nu zo ver van Italië woont
dat ik haar nooit meer zien zal.
En jij mijn erfgenaam van Napels en Milaan,
welk zeemonster heeft jou verslonden?

Fran. Heer, misschien leeft hij nog.
Ik zag hoe hij de golven temde.
En op hun schuimende koppen reed.
Hij vocht zich dwars door het vijandig water heen
en kliefde door de aanrollende tegenstroom.

Zijn hoofd hield hij fier boven het razende water uit.
En met krachtige slagen zwom hij recht op de kust af,
waar een rots, die van onderen was uitgehold
zich over hem heen boog als om hem te beschermen.
Volgens mij kwam hij aan land en leeft.

Alon. Nee, nee, hij is dood.

Seb. Dit grote verlies, heer, dankt u aan uzelf.
Door uw dochter niet aan ons Europa te schenken
maar haar te slijten aan een Afrikaan.
Daar leeft ze nu verbannen uit uw ogen
die nat zijn nu vanwege het verdriet om haar

Alon. Zwijg. Alsjeblieft.

Sebas. Wij smeekten u op onze knieën.
Uw dochter zelf werd verscheurd tussen volgzaamheid en afkeer
en wist niet wat het zwaarst woog.
Daarom boog zij voor uw wil.
Uw zoon voorgoed verloren vrees ik.
Milaan en Napels hebben door dit gerangeerde huwelijk
meer weduwen binnen haar muren,
dan wij mannen kunnen leveren om ze te troosten.
U draagt alle schuld.

Alon. Maar ook het grootste verlies.

Gonz. Mijn heer Sebastiaan, wat u daar zegt is waar,
maar mist ieder gevoel en ook het juiste tijdstip.
U rijt wonden open in plaats van ze te helen.

Sebas. Inderdaad.

Ant. En medisch uitgedrukt!

Gonz. 't Wordt onweer in ons allen, heer,
als u zo somber doet.

Sebas. Onweer?

Ant. Donderen.

Gonz. Als ik dit eiland, heer, ontginnen mocht ,-

Ant. Dan zaaide hij brandnetels.

Seb. Of zuring of kaasjeskruid.

Gonz. Als ik hier koning was, weet u wat ik dan zou doen?

Seb. Stoppen met drinken wegens gebrek aan drank.

Gonz. In mijn koninkrijk zou ik alles veranderen.
Ik schafte alles af. Zo zou ik orde scheppen;
handel werd verboden in welke vorm dan ook.
Geen ambtenaren meer. Lezen werd niet geleerd;
geen rijkdom, geen armoede. Dienstverband
kwam niet meer voor; geen koop, geen erfpacht,
geen grondbezit, geen land of wijnbouw, niets.
Geen verkoop meer van koren, olie, wijn, metaal.
Niemand mocht werken, iedereen vrij, alle mannen,
alle vrouwen ook, alles puur en onschuldig.
Geen staatsbestuur.

Seb. En dan zou hij koning worden!

Ant. Een koning die bij de wet alle wetten verbiedt.

Gonz. Alles wat de natuur ons, zonder zweet, moeiteloos schenkt
wordt hoofdelijk verdeeld; verraad, misdaad, zwaard, mes,
geweer en ander wapentuig zou ik verbieden. Want de natuur
geeft voedsel uit zichzelf, in welige overvloed, aan mijn
onschuldig volk.

Seb. Geen huwelijken meer?

Ant. Nee, man. Natuurlijk niet. Niemand werkt.
Allemaal hoeren en hoerenlopers.

Gonz. Mijn bewind zou zo volmaakt zijn, heren

dat het de gouden eeuw ver overtrof.

Sebas. Leve zijne majesteit.

Ant Lang leve Gonzalo.

Gonz. En -? Heeft u naar mij geluisterd, heer?

Alon. In Godsnaam, hou op. Wat u zegt gaat volledig langs mij heen.

Gonz. Dat wil ik graag geloven heer, ik deed het ook alleen om deze heren uit te dagen, die zulke prikkelbare en gevoelige longen hebben, dat ze altijd zitten te lachen om niets.

Ant. Wij lachten om u.

Gonz. Als het om dwaze nonsens gaat ben ik, vergeleken bij u niets; U kunt dus rustig doorgaan met lachen om niets.

Ant. Dat was een rake klap.

Sebas. Maar goed dat die net naast was.

Gonz. U bent standvastige ridders, heren. U zou de maan zelfs uit haar baan schieten als ze daar vijf weken onveranderd in bleef stilstaan.

Ariel op – ernstige muziek spelend

Sebas. Dat zouden we zeker en dan met het licht van de maan 's nachts vleermuizen stropen.

Ant. Kom, beste heer niet boos worden.

Gonz. Nee. Weest u gerust. Zo gemakkelijk ben ik niet van mijn stuk te brengen. Kunt u mij niet in slaap lachen want ik ben erg moe.

Ant. Ga maar slapen en luister naar ons.

Allen vallen in slaap behalve Alonzo Sebastiaan en Antonio

Alon. Wat! Slaapt iedereen al? Kon ik maar met mijn ogen mijn gedachten afsluiten. Ik voel dat ze dat willen.

Sebas. Geef er aan toe heer, verzet u niet tegen het bedwelmende aanbod van de slaap.

- Ant. Hij bezoekt zelden verdriet.en als hij dat doet brengt hij troost.
- Sebas. Wij tweeën heer zullen over u waken
terwijl u rust. Wij zorgen voor uw veiligheid.
- Alon. Dank u. Vreemd die moeheid.

Alonzo valt in slaap. Ariel af
- Sebas. Wonderlijk, die slaap die hen overviel.
- Ant. Dat komt door het klimaat.
- Sebas. En waarom drukt het niet op onze ogen.
Ik heb nog helemaal geen slaap.
- Ant. Ik ook niet. Klarwakker is mijn geest.
Ze vielen allemaal om alsof het afgesproken was.
Ineens. Of de bliksem insloeg.
Wat zou jij - achtenswaardige Sebastiaan -
O -, wat zou jij -nee,- En toch, ik lees, geloof ik,
van je gezicht waar jij aan denkt.Wat jij zou kunnen zijn!
Je kans verraadt je en mijn verbeelding
ziet een kroon verschijnen die neerdaalt op je hoofd.
- Sebas. Wat? Ben jij wakker?
- Ant. Hoor je niet wat ik zeg.
- Sebas. Ja, ik hoor het, maar het is een sluimertaal. Jij droomt hardop.
Besef je wat je zegt? 't Is wonderlijk dat jij slapen kan
met je ogen wijd open;
je staat, spreekt, beweegt en toch slaap je.
- Ant. Mijn waarde Sebastiaan, jij laat je toekomst in slaap vallen,
nee sterven; Jij sluit je ogen terwijl je wakker bent.
- Sebas. Jij snurkt verstaanbaar, jouw snurken heeft een doel.
- Ant. Ik ben zo ernstig als ik zelden ben en dat moet jij ook zijn.
Luister naar wat ik zeg en je macht wordt drie maal groter.
- Sebas. Wees duidelijker alsjeblieft. Je blik, de felheid van je ogen
verraadt dat je iets uitbroedt waarvan de geboorte grote moeite kost.
- Ant. Goed, luister; al heeft die heer daar met zijn korte geheugen,
wiens heugenis al even kort zal zijn als hij in de aarde ligt,-
de koning bijna overtuigd, hij is een man van overtuiging,

overtuigen is zijn vak. Dat zijn zoon nog leeft,
het is even ondenkbaar dat hij niet verdronk
als dat die slaper hier nu zwemt.

Sebas. Ik heb geen hoop meer dat hij niet verdronken is.

Ant. O, dat “geen hoop” bewijst hoezeer jij hoopt.
Geen hoop aan deze kant betekent aan de andere kant
een hoop zo hoog, dat jouw eerzucht, als die verder kijkt,
moet vrezen dat hij wordt ontmaskerd.
Wij nemen dus aan dat Ferdinand verdronk?

Sebas. Ja, hij is dood.

Ant. Wie is dan nu de erfgenaam van Napels?

Sebas. Claribella .

Ant. Zij die de koningin van Tunis is? Zij die tien mensenlevens
verderop woont. Zij die uit Napels pas bericht ontvangt
als de kin van een baby ruw en scheerbaar is,
tenzij de zon de post bezorgt want het mannetje in de maan
is veel te traag. Zij, door wiens schuld, de zee ons allen
opslurpte, maar enkelen weer op het land spuugde.
Het noodlot koos ons uit voor een daad
waarvan 't gebeurde voorspel was;
't vervolg dat ligt in onze handen.

Sebas. Wat is dit voor onzin? Wat zeg je allemaal?
't Is waar, de dochter van mijn broer is koningin van Tunis
en erfgenaam van Napels en die liggen op enige afstand van elkaar.

Ant. Een afstand waarvan elke meter schreeuwt
hoe zal die Claribella ons overbruggen?
Blijf in Tunis en laat Sebastiaan regeren.
Stel dat de dood zich hier nu van hen meester maakt
zijn ze er dan slechter aan toe dan nu?
Ik ken iemand die Napels even goed regeren kan
als hij die daar slaapt. Heren die net zo breedsprakig
en overbodig zijn als die Gonzalo.
Ik kan zelf beter krassen dan die kraai.
O, had jij maar hetzelfde visioen als ik.
Hun slaap hier zorgt voor jouw bevordering.
Begrijp je wat ik zeggen wil?

Sebas. Ik denk het wel.

Ant. Grijp dan met dank de kans die voor je ligt.

- Sebas. Jij hebt je broer Prospero verdrongen.
- Ant. Ja. En kijk hoe goed zijn kleren mij nu passen, beter dan bij hem. Zijn dienaars staan nu in mijn dienst.
- Sebas. Maar je geweten?
- Ant. Geweten? Waar zit dat ons geweten?
Als het me hinderde zoals een blaar
dan trok ik pantoffels aan, maar ik voel nergens
zo'n godheid in mijn hart. Twintig gewetens
die tussen mij en Milaan staann moeten eerst
bevriezen en ontdooien voor ik er door geraakt zal worden!
Daar ligt je broer. Niets wat hem van de aarde onderscheidt
als hij zou zijn wat hij nu lijkt: -dood.
Kijk: met een paar centimeter van dit gewillig staal
spreid ik zijn eeuwig bed. Jij doet hetzelfde
en sluit voor eeuwig de ogen van dat oude overschot,
die betweter zodat hij ons nooit meer verwijten maken kan.
De hele rest slikt ons verhaal zoals een kat de melk likt.
Die zetten straks de klok gelijk naar het uur dat ons gelegen komt.
- Sebas. Ik volg, mijn goede vriend, jouw voorbeeld:
jij maakte je meester van Milaan.
Ik neem nu Napels. Trek je zwaard:
één stoot ontheft jou van schatplicht aan Napels
en ik, jouw koning, word jouw boezemvriend.
- Ant. We slaan samen toe. Als ik mijn hand hef doe jij hetzelfde
en stort je op Gonzalo.
- Ariel op met muziek en zang*
- Mijn meester ziet door zijn Kunst het gevaar dat u,
zijn vriend - bedreigt: Hij stuurt mij hierheen -
anders faalt zijn plan om u te redden.
- Zingt in Gonzalo 's oor*
- Terwijl jij slaapt en snurkt en droomt
zijn hier verraders onbeschroomd.
Een slechte zaak
Als jij nog aan het leven hecht,
schud dan je slaap af, vlucht en vecht.
Ontwaak! Ontwaak!
- Ant. Nu, samen, met één stoot.
- Gonz. *Ontwaakt*

Help, goede engelen, bescherm de koning.

Alon. *Ontwaakt*

Waarom, wat? Hé! Wordt wakker! Waarom die wapens?
Waarom zo bleek?

Gonz. Wat is er aan de hand?

Sebas. Terwijl wij hier op wacht stonden hoorden wij plotseling
gebrul, geloei van buffels of van leeuwen. Heeft het u niet gewekt?
Het galmt nog na in mijn oren. Verschrikkelijk.

Alon. Ik hoorde niets.

Ant. O, 't was een gedreun dat monsters af zou schrikken
om een aardbeving te maken. Nee 't was het gebrul van
een hele kudde leeuwen.

Alon. Hoorde jij iets Gonzalo?

Gonz. Op mijn woord, heer, ik hoorde een gezoem.
Een vreemd gezoem. Dat maakte me wakker.
Toen wekte ik u en schreeuwde. Ik keek rond
en zag hen met hun wapens.
Er was een geluid dat is waar.
Ik denk dat we er goed aan doen waakzaam te zijn
of deze plek verlaten maar dan wel gewapend.

Alon. We gaan hier weg. Laten we verder zoeken naar mijn zoon.

Gonz. De hemel bescherm hem tegen die beesten hier.
want ik weet zeker dat hij op dit eiland is.

Alon. Kom, weg hier.

Ariel. Prospero mijn meester moet weten wat ik heb gedaan.
U, koning, kunt nu veilig verder gaan.

Allen af

TWEEDE BEDRIJF
TWEEDE TONEEL

Kalibaan komt op met een stapel hout. Geluid van onweer.

Kali Gifwalmen, opgezogen door de zon, uit
 mesthopen, moerassen en rottende poelen.
 Stort je op Prospero en bezorg hem de pest!
 Zijn geesten horen mij, maar vloeken zal ik, hardop!
 Zij kunnen mij toch niet sarren,
 steken, door de modder sleuren of mij met
 bedrieglijke schijnsels in de nacht uren laten dwalen.
 zonder zijn bevel.
 Om het geringste hitst hij ze tegen mij op:
 Soms als apen, die grijnzend naar me krijsen
 en me bijten: dan als egels die rollend mijn pad kruisen
 en met hun stekels mijn voetzolen pijnigen:
 soms word ik half gewurgd door
 slangen die mij met hun gespleten tongen toesissen en me
 krankzinnig maken.

Trinculo op.

Ah, kijk, kijk, daar komt een van zijn geesten
om mij te kwellen omdat ik te laat ben met het hout.
Ik laat me vallen. Misschien dat hij me dan niet ziet.

Trinc. Hier is geen boom of struik waar ik me kan beschutten

tegen dat rotweer. Ze brouwen weer een storm.
Ik hoor het aan de wind. Die zwarte wolk daar,
die grote zware lijkt op een overvol wijnvat
dat zijn drank wil uitstorten. Als het weer gaat onweren
zoals de vorige keer dan weet ik niet hoe ik mijn kop droog moet houden.
Die wolk komt straks met bakken water naar beneden.
Wat hebben we hier? Een mens of een vis? Dood of levend?
Ah, een vis. Hij ruikt naar vis; een rotte belegen visachtige vislucht.
Een soort stokoude stokvis. Een uitheemse vis. Als ik hem thuis had
liet ik hem opzetten en beschilderen en iedereen zou moeten betalen om hem te zien.
Bij ons is zo'n vis goud waard. Elk vreemdsoortig beest bij ons is goud
waard. Een lamme bedelaar laten ze links liggen maar voor een dooie
indiaan tellen ze grof geld neer. 't Heeft de benen van een mens! Zijn
vinnen lijken op armen! Oeps, hij is nog warm. Ik moet op mijn
standpunt terugkomen.
Hier klopt iets niet. -Dit is geen vis dit is een eilander die door de bliksem is getroffen.

Donder.

Oh nee, daar barst de storm alweer los! Er zit niks anders op dan onder
zijn
mantel te kruipen; er is geen andere schuilplaats in de buurt. In nood
duikt een mens met de meest vreemde wezens in bed. Ik zal hier
onderduiken tot die wolk zijn droesem heeft uitgestort.

Opkomst Stephano, zingend, met een fles in zijn hand

Steph. Nooit of te nooit ga ik ooit nog naar zee
Maar sterven aan land dat valt ook niet mee

Da's een schurftig lied om op een mens z'n begrafenis te zingen
Maar dit is mijn troost.

De stuurman, de zwabber, de bootsman en ik
De kanonnier en zijn maatje.
Wij vreeën met Keetje, Knier, Koosje en Kik.
Maar niemand van ons vree met Kaatje,
want die had een veel te scherpe tong
Ze schold je al uit voordat je begon.
Ze houdt niet van de geur van pik of van teer
Als zij jeuk heeft, dan naait haar de kapper nog eer
Wij gaan varen en Kaatje, hup, hang!

Alweer zo'n schunnig lied. Maar hier is mijn toost.

Hij drinkt

- Kali. Martel me niet! Alsjeblieft.
- Steph. Wat is dat? Spookt het hier?
Willen jullie ons een poets bakken met wilden uit India?
Ha! Ik ben niet aan de verdrinkingsdood ontsnapt om op de vlucht te slaan
voor jouw vier poten; ik heb altijd gezegd; nooit bang zijn voor iets op vier
poten zolang je er zelf nog twee hebt en dat zal ik blijven zeggen
zolang er adem door mijn neusgaten gaat.
- Kali. De geest martelt mij! O !
- Steph. Zeker een monster van het eiland, een misgeboorte met vier poten
En, als je het mij vraagt, ijlt hij van de koorts.
Maar waar heeft hij voor de duivel onze taal geleerd?
Ik zal hem wat troost toedienen. Als ik hem op kan lappen dan neem ik hem
mee naar Napels, en daar geef ik hem cadeau aan de keizer die de
duurste leren
schoenen draagt
- Kali. Martel mij niet! Alsjeblieft. Ik breng het hout meteen naar huis.
- Steph. Ja, dat is weer een aanval. Hij ligt onzin te ijlen. Hij moet uit mijn kruik
proeven. Als hij nog nooit wijn heeft gedronken zal hij daar zeker van
opknappen. Krijg ik hem beter dan maak ik hem tam en wie hem krijgt
krijgt hem voor een stevig prijsje. Ik zal niemand afzetten, maar goed
betaald
moet er worden.
- Kali. Het doet nog niet veel pijn, maar er is meer op komst ik voel het
sidderen, het
gaat zo beginnen. Prospero is al in je gevaren.
- Steph. Kom hier! Vooruit, open die mond! Hier gaat zelfs een kater van
praten. Hier krijgen je de stuipen van. Geloof me. Ze maken dat ze
wegkomen. In nood leer je je vrienden kennen. Vooruit nog eens die
kiezen van mekaar.
- Trinc. Die stem komt me bekend voor: dat is - maar die is toch verdronken.
Dit zijn duivels! – oh, help me!
- Steph. Vier benen en twee stemmen; de prijs stijgt nog verder omhoog. Zijn voorkant
stem dient om goed zijn vrienden te vleien, en zijn achterkant stem om
hem door de stront te sleuren. Al gaat het mijn hele fles kosten. Ik zal
hem beter krijgen. Kom hier.

Kalibaan drinkt

Amen. Ik giet ook nog wat in je andere mond.

Tinc. Stephano!

Steph. Roept je andere mond mij? Genade! Genade! Dit is toch een duivel en geen monster. Ik ben weg. Wie met de duivel wil eten moet een lange lepel hebben.

Trinc. Stephano! Als jij Stephano bent, raak me dan aan en zeg iets tegen me; want ik ben Trinculo - je hoeft niet bang te zijn - je goede vriend Trinculo.

Steph. Als jij Trinculo bent, kom dan tevoorschijn. - ik zal maar aan de kortste benen trekken. Als Trinculo's benen erbij zitten dan zijn het deze. Verdomd, Trinculo je bent het echt. Hoe kom jij hier als poep uit een maankalf? Of poept hij Trinculo's?

Trinc. Ik dacht dat hij dood was, door de bliksem getroffen . – ben jij echt niet verdronken – Stephano?- ik hoop dat je niet verdronken bent - is de storm overgewaaid? Ik schuilde hier onder de mantel van die dode salamander, uit angst voor de storm.- dus je leeft nog? Stephano, in levende lijve?-
O, Stephano, twee Napolitanen aan de dood ontsnapt.

Steph. Blijf alsjeblieft van me af: mijn maag is nog aan het klotsen.

Kali. *Terzijde*

Dit zijn volmaakte wezens, als het geen geesten zijn.
't Is een grote god, en hij heeft een hemels vocht.
Ik zal voor hem knielen.

Steph. Hoe heb jij je gered? Hoe kwam je hier? Zweer bij deze fles hoe je hier kwam. Ik kwam aan land op een vat wijn, die de matrozen overboord hadden gegooid. Dat zweer ik bij deze fles die ik zelf van boomschors heb gemaakt toen ik hier aanspoelde.

Kali. Ik zweer bij die fles, dat ik uw trouwe onderdaan zal zijn, want dat vocht is hemels.

Steph. Hier; zweer!- hoe ben jij gered?

Trin. Ik zwom naar de kust man, als een eend, ik kan zwemmen als een eend. Dat zweer ik je.

Steph. Hier, kus het heilige boek.

Geeft Trinculo de fles.

Hoe kan jij zwemmen als een eend als je eruit ziet als een gans?

Trinc. Oh Stephano, heb je daar meer van?

Steph. Een heel vat, man! Mijn wijnkelder is een grot bij het strand. Geen mens die het vindt. Zo, salamander! Hoe gaat het met de koorts?

Kali. Bent u uit de hemel gevallen?

Steph. Uit de maan. Geloof me. Tot voor kort was ik het mannetje in de maan.

Kali. Daar heb ik u gezien, heer, en aanbeden!
Mijn meesteres heeft mij u aangewezen, met uw hond en uw takkenbos.

Stephano geeft Kalibaan de kruik.

Steph. Heel goed, zweer daar op, kus het boek! Ik zal de inhoud zo bijvullen.
Zweer!

Trin. Bij het licht van de zon wat een armzalig monster. Was ik daar bang voor?

Voor zo'n stom beest.- Zo, goed gedronken monster, dat was een stevige slok.

Kali. Ik wijs u waar het eiland vruchtbaar is. En ik kus uw voeten. Ik smeeek u, wees mijn god.

Trin. Bij de zon. Dit monster is listig en drankzuchtig. Als zijn god slaapt zal hij zeker de fles gappen.

Kali. Ik kus uw voeten. Ik zweer dat ik u trouw zal zijn.

Steph. Kom, vooruit dan; op je knieën en zweren!

Trin. Ik lach mezelf nog dood om dat schurftige beest. Wat een verachtelijk monster.

Ik zou hem met alle plezier afranselen -

Steph. Vooruit, kussen!

Trinc. Maar het arme monster is te dronken. Een abominabel monster!

Kali. Ik wijs u de beste bronnen, pluk bessen, ik zal voor u vissen en breng u stapels hout. Laat de tiran die ik dien de pest krijgen! Geen takje krijgt hij meer!

Ik blijf bij u en zal u dienen en vereren.

Trin. Wat een belachelijk monster om zo'n mislukte dronkelap te willen dienen en vereren.

Kali. Ik breng u waar de wilde appels groeien; graaf, met mijn lange nagels, truffels voor u uit; wijs u een gaaiennest en leer u hoe je een zijde aapje strikt. Ik breng u ook bij trossen hazelnoten en soms verschaf ik u jonge meeuwen van de rotskust. Gaat u met mij mee?

Steph. Ga je gang. Vooruit. Wijs ons de weg en hou op met praten Trinculo.
Aangezien de koning en alle anderen verdronken zijn hebben wij dit eiland geërfd. Hier, draag mijn fles.
Trinculo, mijn vriend, wij gaan de tapkraan openzetten.

Kalibaan zingt dronken

Kali. Vaarwel, mijn meester, vaarwel, vaarwel!

Tric. Een huilend monster. Een bezopen monster!

Kali. Ik maak geen dammen meer voor vis.
Ik haal geen hout
meer uit het woud.
Ik was geen borden, schuur geen dis
Ik speel niet meer voor onderdaan!
Baan, Baan, Ka-Kalibaan
stelt voortaan zelf zijn meester aan!
Vrijheid, hoera! – Hoera, vrijheid!
Vrijheid, hoera, vrijheid!

Steph. O, heerlijk monster! Wijs ons de weg.

Allen af

DERDE BEDRIJF
EERSTE TONEEL

Ferdinand op met een zware balk.

Fer. Sommige sporten zijn uitputtend, maar toch verhoogt de inspanning het genot.
Er zijn vernederingen die wij blijmoedig ondergaan, soms is ellende de weg naar een hoog doel.
Dit slavenwerk zou zwaar zijn en vernederend, als niet zij, mijn meesteres, de dode stof bezielde en mijn gezwoeg hier omzet in plezier.
O, zij is tien maal zachter dan haar vader wreed is en zuur.
Hij is de hardheid zelf. Duizend van deze stammen

moet ik verslepen en opstapelen omdat hij dat wil.
Mijn meesteres huilt als zij mij ziet werken.
Ze zegt dat ik zo'n vernedering niet verdien.
Ik merk het niet.
Dit zoete dromen maakt mijn werk zelfs aangenaam
hoe meer ik zwoeg.

Miranda op en Prospero op een afstand, onzichtbaar

- Mir. Ik smee het je
Werk niet zo hard. Ik wou dat de bliksem
al het hout verbrand had dat jij hier naartoe moet slepen!
Alsjeblieft, leg neer en rust wat uit. Als dit straks
brandt zal het huilen omdat het je zo heeft afgemat.
Mijn vader is hard aan 't studeren. Ik smee je, alsjeblieft
rust even uit. Hij blijft nog zeker drie uur weg.
- Fer. Dierbare meesteres. De zon zal ondergaan
voor al het werk dat mij is opgedragen klaar is.
- Mir. Ik stapel het wel op.
- Fer. Nee liefste schepsel
ik scheur nog liever al mijn pezen of breek mijn rug,
dan dat jij zo'n vernedering zou moeten ondergaan.
terwijl ik lui en vadsig toekijk.
- Mir. Maar zo voel ik het ook.
En het zou mij lichter vallen, want ik zou het doen uit vrije wil
en jij niet.

Terzijde

- Pros. Arm kind, ze is besmet. Deze ontmoeting bewijst het.
- Mir. Je ziet er uitgeput uit.
- Fer. Nee, lieve meesteres, 't is een frisse morgen voor mij.
Jij bent de zon in mijn donkere nacht. Ik heb een vraag.
Alleen om je in mijn gebeden te gedenken.
Wat is je naam?
- Mir. Miranda-. Oh , vader, door dit te zeggen
heb ik uw verbod gebroken.
- Fer. Bewonderde Miranda
mooiste van alle schoonheden. Meer waard
dan het waardevolste op deze wereld. Vaak werd
mijn oog verblind door de schoonheid van een vrouw,

mijn oor betoverd door de zoetheid van haar woorden.
Om verschillende deugden hield ik van verschillende vrouwen,
maar nooit was er één onder hen wiens schone deugden
opwogen tegen hun gebreken.
Maar jij, jij, zo volmaakt en weergaloos,
in jou is het beste van alle vrouwen verenigd.

Mir. Ik ken geen andere vrouw dan mezelf.
Ik kan mij geen ander vrouwengezicht herinneren,
behalve mijn eigen spiegelbeeld. Nooit zag ik iemand die meer op een man leek dan jij,
goede vriend en mijn vader.
Hoe mensen in andere landen eruit zien weet ik niet
maar bij mijn eer, de parel van mijn bruidschat,
ik verlang niets meer op deze aarde dan bij jou te zijn.
Ik kan mij ook niemand anders voorstellen
die ik lief zou kunnen hebben. Maar ik praat te veel,
En vergeet wat mijn vader mij verbood.

Fer. Ik ben een prins Miranda; misschien – o, ik hoop
dat het niet zo is - ben ik al koning! En dit gezeul met hout
zou ik net zo min verdragen als een vlieg die mijn mond bevuult.
Vanuit het diepst van mijn ziel; vanaf het eerste ogenblik
dat ik je zag vloog mijn hart naar jou. Daar is het nu
en maakt mij tot jouw slaaf. Voor jou onderga ik deze vernedering
en ben ik de geduldige houtsjouwer.

Mir. Hou je van mij?

Fer. O hemel, o aarde, luister naar mijn eed
en beloon mij als ik de waarheid spreek.
Maar als ik lieg verwoest dan alles wat mij geluk
kan brengen tot voorbij elke horizon van de wereld
En verder, hou ik van je acht je en vereer je

Mir. Ik ben gek, dat ik om zo iets heerlijk huil.

Pros. *Terzijde*

Wat een mooie ontmoeting van twee bijzondere gelieven.
Moge de hemel, wat er tussen hen broeit, zegenen met een hemelse
regen.

Fer. Waarom huil je?

Mir. Omdat ik mij onwaardig voel om jou dat aan te bieden.
Wat ik verlang te geven en nog veel minder durf te nemen.
Waar ik dodelijk naar smacht. Maar dit is onzin wat ik zeg.

Hoe meer ik mijn gevoelens hier verberg,
hoe meer ik mij verraad. Weg schaamte!
Ik ben je vrouw, als je met mij trouwen wil,
zoniet, dan zal ik sterven als kuise dienstmaagd in jouw dienst.
Als vrouw kan je me weigeren maar niet als dienares.

Fer. Mijn meesteres, liefste, en ik dien jou.

Mir. Mijn man, dus?

Fer. Ja, met een hart dat daar net zo naar verlangt als een slaaf
naar vrijheid. Hier is mijn hand.

Mir. En hier de mijne, met mijn hart erin. Vaarwel tot over een half uur.

Fer. Duizend, duizend maal! (Vaarwel)

Ferdinand en Miranda af

DERDE BEDRIJF.
TWEEDE TONEEL.

Kalibaan, Stephano en Trinculo op

Steph. Niet zeuren; als het vat leeg is gaan we water drinken –
Daarvoor geen druppel; daarom hijsen en naar binnen slaan.
Monster-knecht, drink op mij.

Trinc. Monster-knecht? De domheid van dit eiland!
Ze zeggen dat dit eiland vijf zielen telt, waarvan wij er drie zijn.
Als die andere twee net zo helder zijn als wij,

dan waggelt de hele staat.

Steph. Drink, onderdaan-monster da 's een bevel. Wat staan jouw ogen toch diep in je kop.

Trinc.
monster
Waar zouden ze anders moeten staan? Het zou helemaal een pracht zijn als zijn ogen in zijn staart zaten.

Steph.
mij betreft
vijfendertig
mijn
Mijn mens-monster heeft zijn tong in de wijn verdronken. Wat mij verzuipt geen zee meer. Ik zwom, voor ik aan land spoelde, mijl heen en weer. Bij de zon, monster, ik ga je bevorderen. Jij wordt luitenant of mijn vaandeldrager.

Trinc. Je luitenant dan maar. Zijn vaandel krijgt hij niet meer omhoog.

Steph. Monsieur-monster, we slaan voor niemand op de vlucht.

Trinc.
staan.
Dat zal ook niet gauw gebeuren. Hij kan niet meer op zijn benen staan.
Ligt erbij als een dooie hond. Blaffen is er ook niet meer bij.

Steph.
kalf bent.
Maan-kalf, zeg nou eindelijk eens wat! Als je een goed maan-kalf bent.

Kali. Hoe gaat het met u, hoogheid? Laat mij uw schoenen likken. Hem dien ik niet meer, hij is geen held.

Trinc.
dan ook.
heeft
walgelijke
Je liegt, achterlijk monster, ik sta klaar om te vechten met wie dan ook.
Zeg op, jij rotte vis, is een man ooit laf als hij zoveel gedronken als ik vandaag? Kom jij walgelijke leugens verkondigen? Jij half vis, half monster.

Kali. Hij scheldt me uit! Hoort u dat? Staat u dat toe, hoogheid?

Trinc. Hoogheid, zegt hij? Dat een monster zo stompzinnig kan zijn.

Kali. Hoor, hoor, hij doet het weer. Straf hem heer, bijt hem dood.

Steph. Trinculo, hou je zatte tong een beetje in bedwang. Als je gaat muiten - hang je aan de eerste boom. - begrepen? Dit brave monster is mijn

onderdaan,

en ik laat hem niet beledigen.

Kali. Ik dank u, hoogheid. Zou u zo goed willen zijn om nogmaals mijn verzoek aan te horen?

Steph. Natuurlijk; kniel en herhaal je verzoek. Ik zal gaan staan en Trinculo zal ook gaan staan.

Ariel onzichtbaar op

Kali. Zoals ik al eerder zei; ik ben de slaaf van een tiran, een tovenaars, die met smerige streken mij het eiland afhandig heeft gemaakt.

Ariel. Je liegt!

Kali. Jij liegt! Stompzinnige aap!
Ik hoop dat mijn meester je verdelgt. Ik lieg niet.

Steph. Trinculo, als je hem nog één keer in de rede valt verplaats ik met deze vuist,
een paar tanden bij je.

Trinc. Waarom? Ik heb niks gezegd.

Steph. Kop dicht. Geen woord meer.- ga door.

Kali. Ik zei dat hij dit eiland door toverij heeft ingepikt.
Van mij heeft hij het afgepakt. Als uwe hoogheid dat wil wreken - want u - dat weet ik, durft alles en hij durft niets, -

Steph. Volkomen juist.

Kali. Dan wordt u koning van dit eiland, en ik uw dienaar.

Steph. Hoe pakken we dat aan? Kun jij mij zeggen waar ik dat heerschap vinden kan?

Kali. Ja heer, natuurlijk. Ik breng u bij hem als hij slaapt.
Dan kunt u een spijker door zijn kop slaan.

Ariel. Je liegt, dat kun je niet.

Kali. Nou zwetst die rottende nar weer. Schurftige luizekop.
Ik smeed u hoogheid, sla hem in elkaar en pak zijn wijn af. Hij krijgt niets anders te drinken dan zeewater.
want hem wijs ik de zoetwaterbronnen niet.

Steph. Trinculo, je speelt met vuur. Als jij dit monster nog één keer in de rede valt dan laat ik mijn barmhartigheid varen en beuk je tot stokvis.

Trinc. Waarom? Wat heb ik gedaan? Ik heb niks gedaan? Ik ga wel een eindje verderop staan.

Steph. Je zei net dat hij liegt.

Ariel Jij liegt.

Steph. Zo, lieg ik? Hier pak aan!

Slaat Trinculo

Als je dat lekker vindt, zeg dan nog eens dat ik lieg.

Trinc. Ik zei niet dat je liegt. Er zit iets los in je kop en in je oren. Krijg de pokken met je fles, het komt van al die wijn en dat gezuip. Laat dat monster de pest krijgen en de duivel jouw poten.

Kali. Ha, ha, ha!

Steph. Zo,- verder met je verhaal en ga jij wat verderop staan.

Kali. Sla hem in elkaar. Dan geven we hem wat rust. En dan sla ik hem daarna.

Steph. Nog wat verder, schiet op.- Ga door.

Kali. Zoals ik al zei; het is zijn gewoonte om tussen de middag te gaan slapen. Dan kunt u zijn hersens inslaan maar pak hem eerst zijn boeken af. U kunt ook met een houtblok zijn schedel verbrijzelen, en hem dan aan een paal spiesen of met een mes zijn strot afsnijden. Maar vergeet niet -eerst zijn boeken afpakken want zonder zijn boeken, is hij net zo dom als ik en heeft hij niet één

geest

meer die hem zal dienen. Ze haten hem allemaal net zoveel als ik, dus verbrandt zijn boeken! Hij heeft ook kostbaarheden, die zoals hij

zelf zegt

waardevol zijn voor later - maar waar u zeker op moet letten is de schoonheid van zijn dochter; hij zegt zelf dat niets haar evenaart.

Ik heb

nooit andere vrouwen gezien behalve Sycorax, mijn moeder, en haar maar zij staat zó ver boven Sycorax als het hoogste het laagste.

Steph. Is ze zo'n mooie meid ?

Kali. O heer, ze is geschapen voor in uw bed en zal u een prachtig nageslacht schenken.

Steph.
en Monster, ik ga die man vermoorden. Zijn dochter en ik worden koning
koningin.- leve het koningspaar- en Trinculo en jij worden onderkoning.
Wat vind jij van het plan Trinculo?

Trin. Geweldig .

Steph. Geef me een hand. Het spijt me dat ik je geslagen heb maar hou zolang
je nog leeft je tong in bedwang.

Kali. Over een half uur slaapt hij. Gaat u hem dan meteen vermoorden?

Steph. Ja, op mijn woord van eer.

Terzijde

Ariel. Dat moet mijn meester weten.

Kali. Ik ben zo blij, u maakt mij dronken van geluk.
Dit moeten we vieren. Zingt u dat lied nog eens dat u mij net geleerd
heeft.

Steph.
inwilligen Jouw verzoek, monster, zal ik met plezier inwilligen. Alles zal ik
Trinculo, zing mee.

Ze zingen

Bespot en bedot ze
Bedot en bespot ze
Gedachten zijn vrij.

Kali. Zo is het lied niet.

Ariel speelt het liedje op tamboerijn en fluit

Steph. Wat is dat?

Trinc. Dat is ons lied gespeeld door duidelijk niemand.

Steph. Als jij een mens bent, kom dan voor de dag.
Als je de duivel bent, blijf dan maar waar je bent.

Trinc. O, vergeef me mijn zonden.

Steph. Wie sterft betaalt zijn schulden. Ik daag je uit!
Hemel sta ons bij.

Kali. Zijn jullie bang?

Steph. Nee monster, ik niet!

Kali. U hoeft niet bang te zijn. Het eiland zit vol geluiden. Gezang, gegons
Het streelt en doet geen pijn. Soms zoemen duizend instrumenten
om mij heen; soms zijn het stemmen die mij, uit een diepe slaap wekken
en
opnieuw in slaap zingen. Dan droom ik dat de wolken opentrekken
dan worden schatten zichtbaar en kostbaarheden die allemaal naar
beneden vallen. Dan word ik huilend wakker en wil weer verder
dromen.

Steph. Dat kan een aardig koninkrijk worden met al die muziek
Voor niks.

Kali. Eerst Prospero doden.

Steph. Dat gaat zeker gebeuren. Ik ben niet vergeten wat je zei.

Trinc. Luister, het geluid verdwijnt. Laten we het volgen. Dat zaakje
knappen we later op.

Steph. Ga jij voorop monster. Wij volgen. Ik wou dat ik hem kon zien.
Hij speelt goed.

Trinc. Kom mee Stephano. Ik loop wel achteraan

Allen af.

DERDE BEDRIJF
DERDE TONEEL

Alonzo , Sebastiaan, Antonio, Gonzalo, Francisco op.

Gonz. God allemachtig, ik kan geen stap meer verzetten.
Mijn oude botten kraken. 't Is een doolhof hier.
Rechtdoor en krom en kronkelig. Neem mij niet kwalijk,
ik moet even rusten.

Alon. Ik geef je geen ongelijk. Ik ben zelf ook gesloopt door vermoeidheid.
Al mijn wilskracht afgestompt. Ga zitten en rust uit.
Alle hoop, die mij op de been hield, is vervlogen.
Mijn zoon is verdronken. Al het zoeken aan land was zinloos
en de zee lacht ons uit.

Ant. *Terzijde tegen Sebastiaan*

Ik ben blij dat hij de hoop opgeeft.
Laat je door één tegenslag niet ontmoedigen en afleiden om je doel te
bereiken.

Sebas. De eerstvolgende kans grijpen we aan.

Ant. Wacht tot vannacht. Door de vermoeidheid zullen ze minder
waakzaam zijn.

Sebas. Goed vannacht. Geen woord meer.

*Plechtige en vreemde muziek. Prospero, onzichtbaar, verschijnt.
Allerlei vreemde verschijningen op die een gedekte tafel
binnenbrengen
en er omheen dansen met uitnodigende en begroetende gebaren. Ze
vragen de
koning met de maaltijd te beginnen en vertrekken.*

Alon. Waar komt die muziek vandaan? Luister.

Gonz. Wonderlijk mooie muziek.

Alon. De hemel sta ons bij! Wat waren dat?

Sebas. Een levend schimmenspel! Nu geloof ik ook dat er eenhoorns bestaan en dat er in Arabië een boom staat waarin een feniks woont die daar regeert

Gonz. Ik vraag me af of men mij in Napels zal geloven als ik daar vertel wat ik gezien heb. Dat ik eilanders zag want het waren zeker bewoners van dit eiland. 't Zijn gedrochten maar ze tonen in hun manieren een beschaving die men bij ons soort mensen nauwelijks of zelfs helemaal niet aantreft.

Pros. Je hebt gelijk. Er zijn er onder jullie die slechter zijn dan duivels.

Alon. Verbazend hun houding, hun gebaren, hun klanken en ze spraken geen woord. Toch was hun bedoeling duidelijk.

Pros. Prijs de dag niet voor de avond valt.

Franc. Ze zijn op een mysterieuze manier verdwenen.

Sebas. Dat maakt niet uit. Ze hebben het eten achtergelaten en onze magen zijn leeg. Wilt u niet proeven heer?

Gonz. Geloof me heer, u hoeft niet bang te zijn.

Alon. Vooruit, ik zal eten. Als het mijn laatste maaltijd wordt maakt dat niet uit. Mijn beste tijd is toch voorbij. Ik voel het. Kom broer eet met ons mee.

Donder en bliksem. Verschijnt als een harp en klapwiek boven de tafel waarvan, als bij toverslag de maaltijd verdwijnt.

Ariel Jullie zijn drie zondaars. Het lot beval de nooit verzadigde zee jullie weer uit te spugen hier op dit eiland. Onbewoond want jullie zijn het niet waard te leven onder mensen.

De drie mannen trekken hun zwaarden

Ik maak jullie gek! Drijf jullie in het nauw, tot jullie jezelf verhangen of verdrinken.

Dwazen. Ik ben gezonden door het noodlot.

Het staal van jullie zwaarden zal nog eerder de storm verwonden, of een gat steken in de golven van de zee dan dat het van mijn vleugels één veertje krenkt.

Ik ben onkwetsbaar. Die wapens zijn voor jullie
veel te zwaar. Je kunt ze niet meer tillen. Maar herinner je
want daarvoor kom ik hier - hoe jullie drieën Prospero
hebben verdreven uit Milaan, en hem en zijn onschuldig kind
prijsgaven aan de zee die nu heeft wraakgenomen.
Want voor die laffe daad hebben de hogere machten,
die soms uitstellen maar nooit vergeten, nu alle zeeën
stranden ja, alle schepsels tegen jullie opgehitst.
Om jullie hier de oorlog te verklaren.
Alonzo, jij bent al van je zoon beroofd maar ik voorspel je
een slopende aftakeling veel erger dan een plotselinge dood
je stap voor stap zal volgen en dat niets baat tegen de wraak
die zich voltrekt, hier op dit verlaten eiland.

Hij verdwijnt onder een donderslag. Allen af.

VIERDE BEDRIJF EERSTE TONEEL.

Prospero, Ferdinand en Miranda op.

Pros. Als ik je te zwaar gestraft heb
dan maakt je beloning dat goed; want -
ik schenk je een derde van mijn leven -
of dat waarvoor ik leef. Nogmaals
ik schenk jou mijn dochter. Al die kwellingen
waren alleen bedoeld om je liefde op de proef te stellen.
En je hebt die proef doorstaan.
Met de hemel als getuige, neem mijn dochter.
Maar als je haar maagdengordel breekt
vóór de plechtige ceremoniën voltrokken zijn,
dan zal de hemel geen zegen laten neerdalen
maar zullen dorre haat en verzuurde minachting
jullie deel zijn.

Kap Ferdinand - zij is van jou nu.
Ariel, waar is mijn vurige dienaar, Ariel!

Ferd. Ik zal mij niet laten verleiden, door de verzoeking van het moment
verblindt, in
de val van de grootste verleiding die de duivel ons kan voorschotelen te
lopen. Nooit zal ik mijn eergevoel laten smelten om die feestelijke dag
te bezoedelen

Ariel verschijnt

Ariel. Hier ben ik; wat wenst mijn meester?

Pros. De vorige opdracht heb je goed volbracht
maar ik heb je nodig voor een nieuwe taak.
Ga en breng de troep waarover ik je macht gaf
hier naar toe, en spoor ze aan tot spoed want
ik wil dit jonge paar een staaltje van mijn kunsten laten zien.

Ariel. Nu, meteen?

Pros. Ja. In een oogwenk.

Ariel. Voordat u “kom” geroepen hebt;
voordat u dan weer adem schept;
voordat u zeggen kunt “ga, ga; “
en dan opnieuw weer ademt “ah”
is de groep al heel dichtbij.
Meester - houdt u nog van mij?

Pros. Met heel mijn ziel Ariel. En kom niet op
voor je je wacht hoort.

Ariel. Ja, dat begrijp ik .

Ariel verdwijnt

Pros. Hou je aan je woord. Zorg dat het flirten
niet uit de hand loopt. Dure eden branden als stro
door het vuur dat door onze aderen stroomt.
Beheers je. Anders. Weg beloften.

Fer. Ik verzeker u heer, witte koude, maagdelijke sneeuw
dwarrelt op mijn hart en koelt mijn al te hitsige bloed.

Pros. Ik toon nu wat ik tonen wil.
Kijk en luister en wees stil.

Muzikaal spel ter ere van het bruidspaar

Fer. Een betoverend schouwspel. Is dit een spel van geesten?

Pros. Ja, geesten die ik door mijn kunst hun eigen grenzen overschreden en
zodoende
mijn ideeën en gedachten kunnen uitbeelden.

Fer. Hier wil ik eeuwig blijven. Een vader die zulke wonderen
verricht en met zo'n vrouw. Dit is het paradijs.

Pros. Wacht met die uitspraak tot je alles hebt gezien.

gekapt tussenspel

Pros. 't Is goed; genoeg; verdwijn.

Terzijde

Ik was bijna het verraad vergeten van dat beest Kalibaan en zijn samenzweerders.

Tegen de geesten

Pros. Goed gedaan, genoeg.

Geesten af.

Pros. Het spel is nu voorbij. Ik zei het toch,
De spelers waren geesten, ze zijn weer
opgelost in lucht. In ijle lucht.

En, net zoals het ongrijpbare weefsel van dit
visioen, zo zullen eens omwolkte torens,
lustpaleizen gewijde tempels en de aarde zelf
met alles wat daarop leeft ten onder gaan.
Zonder dat er, net als dit ijle spel
een spoor van overblijft. Wij zijn van dezelfde stof gemaakt
als dromen en ons korte leven
wordt omringd door slaap. Ik ben ontstemd.
Heb maar geduld met mij. Mijn oude hoofd
is verward. Maar maak je over mij geen zorgen.
Rust wat uit, als jullie willen, in mijn hut. Ik ga
even wat lopen tot de onrust is bedaard.

Fer. Mir Wij hopen dat u tot rust kunt komen

Beiden af

Pros. Kom, als een gedachte. Ik dank je Ariel, kom.

Ariel op

Ariel. Denk, en ik ben er. Wat verlangt u?

Pros. Geest, wij moeten ons voorbereiden op Kalibaan.

Ariel. Ja mijn meester, toen ik mijn rol speelde in het spel

dacht ik eraan, maar ik was bang om uit mijn rol te vallen.

Pros. Waar heb je die verraders achtergelaten?

Ariel. Ik zei u al heer dat ze stomdronken waren.
Maar zo dapper dat ze inhakten op de lucht
omdat die in hun gezicht blies, en ze sloegen
op de grond omdat die hun voeten kuste.
Maar toch waggelden ze recht op hun doel af.
Toen sloeg ik op mijn trommel.
Als wilde veulens spitsten zij hun oren.
Sperden hun ogen en snoven met hun neus
alsof ze de muziek konden ruiken. Ik betoverde hen zó
dat zij, als kalveren, mijn geloei volgden,
Dwars door distels, stekelige brem en bramen
waarvan de scherpe doorns in hun blote voeten staken.
Toen dreef ik ze een stinkende poel in tot aan hun ne.
En omdat ze zo spartelen is de stank niet meer te harden.

Pros. Goed gedaan, mijn vogel, blijf onzichtbaar
en breng alles wat glinstert hierheen
als lokaas voor de dieven.

Ariel. Ik ga al. Ik ga.

Ariel af

Pros. Een duivel, een geboren duivel, op wiens natuur
opvoeding geen vat heeft; waaraan al mijn zorg,
verspild is, totaal verspild.
Zijn lijf raakt met de tijd steeds meer misvormd.
Zijn geest wordt aangevreten. Ik zal ze tot waanzin drijven
tot ze het uitschreeuwen.

Ariel op met glinsterende spullen en gewaden

Kom hang ze aan de lijn.

*Prospero en Ariel blijven, onzichtbaar, op het toneel
Kalibaan, Stephano en Trinculo, kletsnat op*

Kali. Zachtjes lopen, zachter, als je blijft; zelfs een blinde mol
mag ons niet horen. We zijn vlakbij.

Steph. Monster, die luchtgeest, die jij zo'n onschadelijk elfje noemde
heeft ons lelijk te grazen gehad.

Trinc. Monster, ik stink van top tot teen naar paardepis.

Mijn neus is daar hoogst verontwaardigd over.

Steph. De mijne ook. - hoor je dat monster?
En als je bij mij in ongenade valt ...

Trinc. Dan ben je een monster dat er geweest is.

Kali. Mijn goede meester heb vertrouwen en geduld.
De beloning die ik u zo in handen speel vergoedt
de tegenslag. Maar zachter praten alstublieft. Alles is stil
hier alsof het middernacht is.

Trinc. Al met al zijn we wel onze flessen kwijtgeraakt in die
beerput.

Steph. Dat is niet alleen schandelijk en eerloos, monster,
maar ook een onherstelbaar verlies.

Trinc. Veel erger dan dat we nu zeiknat zijn. En dat noem jij een
onschadelijk elfje

Steph. Ik ga die fles weer opduiken. Al moet ik er tot over mijn oren in.

Kali. Ik smeed u mijn koning, wees stil! Geen geluid nu.
Ga naar binnen en pleeg een goede misdaad,
waardoor het eiland van u wordt, voorgoed
en ik, uw Kalibaan, voorgoed uw voetenlicker.

Steph. Geef me je hand ik begin bloeddorstige gedachten te krijgen.

Trinc. O, koning Stephano!
O, heer. O, waarde Stephano!
Kijk eens, wat een schat aan kleren, hier voor je klaar hangt!

Kali. Laat hangen, dwaas, dat zijn vodden

Trinc. O, ho, monster. Dat maken we zelf wel uit.
O, koning Stephano!

Hij trekt kleren aan

Steph. Trek uit die jas, Trinculo of ik ga slaan.
Die jas wil ik hebben.

Trinc. Uwe hoogheid mag hem hebben.

Kali. De waterzucht verzuipe die nar! Wat wil je met al die

troep? Laat 't hangen, pleeg eerst de moord
want als hij wakker wordt, slaat hij ons bond en blauw
van top tot teen en maakt ons onherkenbaar.

Steph. Hou je kop, monster. Juffrouw lijntje, wat vind u van dit jasje?
Kijk eens hoe prachtig dit jasje bij mij de evenaar passeert!
Wij gaan jou niet knippen. Jij bent al geknipt voor mij.

Trinc. Goed zo; zachtjes stelen dan breekt het lijntje niet
Om u te dienen, hoogheid.

Steph. Ik dank je voor je grappen; daar krijg jij een kostuum voor.
Goeie grappen zullen beloond worden, zolang ik koning ben
van dit eiland. "Zachtjes stelen dan breekt het lijntje niet"
is een prachtige spreuk! Daar krijg je nog wat voor.

Trinc. Kom op monster. Doe wat lijm aan je vingers en pik de rest.

Kali. Ik wil daar niets van. We verliezen onze tijd. We worden zo
in mosselen omgetoverd. Of in apen met zo'n walgelijk laag
voorhoofd zoals van misdadigers.

Steph. Vooruit, monster. Pak aan. Breng dit naar de plek waar
mijn wijnvat ligt; en vlug, of ik gooi je mijn koninkrijk uit.
Hier, draag dit.

Trinc. En dit ook.

Steph. Ja, wacht, en dit ook.

*Lawaai van jagers. Geesten in de gedaanten van jachthonden, aangespoord
door Prospero en Ariel stormen af op Kalibaan, Stephano en Trinculo;
kreten van Prospero en Ariel achtervolgen hen. Kalibaan, Stephano en Trinculo
worden verdreven.*

Ariel. Hoor ze schreeuwen!

Pros. Jaag ze op!- dit uur levert mijn vijanden aan mij uit
Ze zijn nu overgeleverd aan mijn genade.
Mijn taak is haast volbracht en daarna
is de vrije lucht van jou. Nog even - Kom mee.

VIJFDE BEDRIJF
EERSTE TONEEL

Prospero, in zijn tovermantel, en Ariel op.

- Pros. Dit wordt de laatste fase van mijn plan.
Mijn macht is niet gebroken, mijn geesten deden wat ik zei.
De tijd is op mijn hand. Hoe laat is't nu?
- Ariel. Bijna zes uur; het tijdstip waarop u zei dat het werk gedaan zou zijn.
- Pros. Dat zei ik, ja, toen ik de storm verwekte. Zeg mij, geest,
Hoe gaat het met de koning en zijn gevolg?
- Ariel. Samen opgesloten, zoals u het bevolen heeft.
Precies zoals u ze achterliet zitten ze gevangen
in het lindebos vlakbij uw hut. Ze kunnen niet bewegen
tot u hen verlost. De koning, zijn broer en de uwe
zijn nog steeds waanzinnig. De rest staat droevig
om dit drietal heen en rouwt en treurt en is wanhopig.

Vooral hij die u noemde, heer, de goede oude Gonzalo.
Zijn tranen lopen langs zijn baard als dooidruppels
langs een rieten dak. Uw betovering werkt bij hen zo sterk
dat als u hen nu zag uw hart zou breken.

Pros. Denk je dat, Ariel?

Ariel. Het mijne zou breken, heer, als ik een mens was.

Pros. Het mijne ook. Als jij, die lucht bent al medelijden voelt
bij hun beproeving, zou ik dan, hun soortgenoot, die net zo
voelt en lijdt als zij, niet dieper zijn geraakt dan jij ?
Ook al hebben ze mij tot in het diepst van mijn ziel gekwetst
toch laat ik de rede het winnen van mijn woede.
Want vergiffenis is beter dan vergelding.
Als zij berouw hebben getoond heb ik mijn doel bereikt.
Ga en bevrijdt hen, Ariel. Ik breek mijn macht
en geef ze hun verstand weer terug. Ze zullen weer zichzelf zijn.

Ariel. Ik ga ze halen, heer

Af

Pros. Elfen uit de bergen, beek, het roerloos meer en woud;
jullie die spoorloos dansend op het strand
de zee najagen als het eb wordt
en voor haar vlucht als het getij dan keert;
jullie dwergen die bij maanlicht platgetreden kringen
achterlaten in het gras waar een schaap dan niet meer eet;
jullie die in een nachtelijk spel paddestoelen maken
en juichen als de maan verschijnt.
Met jullie hulp, hoe nietig je ook bent
heb ik de middagzon verduisterd,
de storm verwekt die een oorlog ontketende tussen
de groene zee en de azuurblauwe lucht.
Aan de onweerswolk voegde ik de bliksem toe
en spleet daarmee de kruinen van de eik;
De rotsen op dit eiland liet ik beven
pijnbomen en ceders heb ik uitgerukt.
De graven wekten op mijn bevel hun doden
openden zich en lieten, door mijn macht ,
hun slapers vrij . Maar deze gewelddadige magie
zweer ik nu af. En als ik om hemelse muziek
verzocht heb, wat ik nu doe, die met haar

bovenaardse macht hun ziel zal voeren naar mijn doel,
dan breek ik mijn staf begraaf hem voldoende vaders diep
in de aarde, en dieper dan ooit een peillood zonk
zal ik mijn boek verdrinken in de zee.

*Plechtige muziek. Ariel komt op, gevolgd door Alonzo, die waanzinnige
gebaren maakt, onder de hoede van Gonzalo; Sebastiaan en Antonio,
eveneens waanzinnig, bewaakt door Francisco. Ze treden allen de
cirkel binnen die Prospero getrokken heeft en blijven daar, betoverd,
staan*

Pros. Hemelse muziek is de beste troost voor een ontwrichte geest.
Genees jullie brein dat nu zinloos kookt in jullie schedel.
Blijf staan. Jullie zijn nog in mijn macht.
Jij Gonzalo, waardig rechtschapen mens,
mijn ogen zijn ontroerd door wat ze in de jouwe zien
en huilen mee. De betovering wijkt zoals de dageraad
de nacht besluipt en de duisternis wegsmeelt.
Ze verjaagt de mist die hun verstand omhult.
Dierbare Gonzalo, mijn redder en trouwe raadsheer
ik zal je deugd en dienstbaarheid belonen.
Uiterst wreed heb jij, Alonzo, mij en mijn dochter behandeld;
En jouw broer was medeplichtig.- daarom, Sebastiaan, word jij
nu zo gekweld!- mijn vlees en bloed, jij, mijn broer,
die uit eersucht, mededogen uitbande en een bloedband
negeerde, - die samen met Sebastiaan je koning hier
wou doden, ik vergeef je, hoe verdorven je ook bent.

Terzijde

Hun bewustzijn groeit en het naderend tij zal straks het
strand weer overspoelen van hun rede dat nu nog vuil en drabbig is.
Ariel mijn hoed en degen. Ik zal mij kleden zoals vroeger, als hertog van
Milaan. Vlug geest en weldra ben je vrij.

Ariel af en meteen weer op

Waar de bij zuigt daar zuig ik.
Kruip in kelk van wederik.
Vlieg als de uilen krassen gaan
op een vleermuis hier vandaan
achter het zomerzonlicht aan
Vrij als een vogel trek ik voortaan mijn spoor
onder de bloesems van boomtakken door

Pros. Mijn Ariel, ik zal je missen

Maar toch krijg jij je vrijheid zo, zo, zo.
Ga naar het schip van de koning.
Onzichtbaar, daar vind je de zeelui
slappend in het ruim. Maak de bootsman wakker
en breng hem hier, onmiddellijk.

Ariel. Ik zuig de lucht op die ik tegenkom
En ben terug nog voor uw polsslag
tweemaal heeft geklopt.

Ariel af

Gonz. Alleen pijn, angst, en vertwijfeling zijn hier thuis.
De hemel leidde ons weg uit dit verbijsterende land.

Pros. Aanschouw, mijn vorst, Milaans gekrenkte koning
Prospero. Om u te overtuigen dat een levende
het woord nu tot u richt, omhels ik u en heet ik u
en uw gevolg van harte welkom.

Alonz. Of u het bent of niet of weer een zinsbegoocheling die
mij misleidt, ik weet het niet.
Maar op het moment dat ik u zag
verdween de verwarring in mijn geest die,
geloof ik, door waanzin was bevangen.
Uw rijk geef ik u terug. Vergeef mij het onrecht
dat ik u deed. Maar hoe is het mogelijk
dat Prospero nog leeft en hier terechtgekomen is?

Pros. *Tegen Gonzalo*
Eerst mijn dierbare vriend, begroet ik jou
wiens eer niet is te meten.

Gonz. Of dit echt is of niet durf ik niet te zweren.

Pros. De betovering van het eiland werkt nog na
waardoor alles wat u ziet onwerkelijk lijkt.
Welkom mijn vrienden. Welkom allemaal.
Terzijde tegen Sebastiaan en Antonio

Wat u betreft, een fraai span heren. U pleegde hoogverraad.
En ik zou dat kenbaar kunnen maken als ik wilde
maar vandaag vertel ik niets.

Sebas. Het moet de duivel zijn.

- Pros. Nee, want ook jou, de meest verdorven, die ik niet mijn broer kan noemen zonder mijn mond te bevuilen, vergeef ik al je smerige misdaden maar eis mijn land terug.
- Alonz. Als u Prospero bent, vertel ons dan hoe u gered werd? Hoe heeft u ons hier gevonden? Drie uur geleden zijn wij gestrand op deze kust; waarbij ik mijn zoon verloor.
- Pros. Dat spijt me.
- Alonz. Het verlies is onherstelbaar.
- Pros. Ik heb hetzelfde meegemaakt want ik verloor mijn dochter.
- Alonz. Uw dochter! Mijn god, waren ze allebei nog maar in leven als koning en koningin van Napels. Ik zou met liefde de plaats innemen in het modderige bed waar mijn zoon nu ligt. Wanneer verloor u uw dochter?
- Pros. Tijdens de laatste storm. De heren, merk ik staan zo verbaasd over deze ontmoeting dat het lijkt of ze hun verstand hebben ingeslikt, hun ogen niet meer durven te geloven en er zelfs aan twifelen dat hun woorden gevoed worden door eigen adem.

Maar hoezeer u ook beroofd bent van uw verstand weet dat ik Prospero ben. De hertog die verbannen werd uit Milaan en die hier landde op de kust waar jullie schipbreuk liepen. Maar genoeg hierover want mijn verhaal zou dagen duren. Welkom heren. Dit is mijn paleis een hofhouding bezit ik niet en onderdanen geen. Nu u mijn hertogdom heeft teruggeven wil ik in ruil daarvoor ook u iets schenken. Een wonder dat u net zo blij zal maken als ikzelf was met mijn hertogdom.

Ferdinand en Miranda worden zichtbaar, schaakspelend

- Mir. Mijn lieve prins, je speelt vals.

Ferd. Nee mijn liefste, voor niets ter wereld zou ik dat doen.

Mir. Jawel, als een koninkrijk op het spel staat
mag er gevochten worden, en wordt vals spel eerlijk.

Alonz. Als dit weer zo'n droombeeld van het eiland is
dan verlies ik voor de tweede keer mijn zoon.

Sebas. Het is een wonder.

Ferdinand ziet Alonzo en de anderen

Ferd. De zee is wreed, maar soms kent zij genade.
Ik heb haar zonder grond vervloekt.

Mir. Wat een wonder! Zoveel mooie schepsels hier.
Wat een heerlijke nieuwe wereld waar zulke
mensen wonen.

Pros. Voor jou is het nieuw.

Alonz. Wie is dat meisje waarmee je speelde?
Jullie kunnen elkaar niet langer dan drie uur kennen.

Ferd. Ik koos haar, toen ik niet mijn vaders raad
kon vragen; want ik dacht dat ik geen
vader had. Haar vader is de hertog van Milaan
over wie ik zoveel heb gehoord maar die ik
nooit eerder zag. Ik kreeg van hem een tweede
leven; van haar kreeg ik een tweede vader.

Alonz. Dat zal ik ook voor haar zijn. Het moet vreemd klinken
dat ik mijn eigen kind om vergiffenis vraag.

Pros. Genoeg heer, laten we de herinnering niet belasten met leed
dat voorbij is.

Gonz. Inwendig diep ontroerd, heb ik tot nu geen
woord geuit. Kijk neer jullie goden
en laat op dit paar een zegenrijke kroon neerdalen!

Alonz. Amen, Gonzalo!

Gonz. Werd Milaan uit Milaan verbannen opdat zijn kinderen
Napels zouden winnen. Verheug u met grote vreugde.
En laat het staan geschreven met goud op marmerzuilen;
op één reis vond een prinses een prins in Tunis.
Vond Ferdinand, haar broer, een vrouw toen hijzelf
vermist werd. Prospero vond zijn hertogdom terug

op een verlaten eiland, en ieder van ons zichzelf
Toen geen van ons zichzelf was.

Alonz. Geef mij jullie hand.

Ariel op met Stephano, Trinculo en Kalibaan, beladen met gestolen kleren op.

Gonz. Kijk, heer, nog meer van de onzen, kijk!
Ik heb altijd geweten dat die kerel niet verdrinken kon
zolang er galgen zijn.

Tegen Stephano

Zo, godslasterlijke ketter, jij die medelijden en genade
overboord vloekt. Wat heb je voor nieuws?

Stephano Het beste nieuws is dat onze koning veilig is
en met hem zijn gevolg. Het andere nieuws
betreft ons schip - drie uur geleden nog een ontredderd
wrak ligt kant en klaar en helemaal opgetuigd
als voor zijn eerste reis.
Al het scheepsvolk lag vast in slaap, opgesloten,
door wie weet niemand in het ruim.
Plotseling , een verward geruis, gehuil, gegil, gebrul, geroffel,
geratel van kettingen kortom een hel.
De luiken gaan open. Matrozen springen aan dek
en ook zij zijn met stomheid geslagen.
Daar ligt hun schip als nieuw te pronken in de baai.

Tegen Prospero

Ariel. Hoe heb ik dat gedaan ?

Pros. Heel goed mijn vlijtige geest. Je krijgt je vrijheid terug.

Alonz. Dit is het vreemdste doolhof waarin een mens ooit liep.
Hier is meer in't spel dan de natuur alleen.
Misschien kan een orakel ons uitleg geven.

Steph. Laten we allemaal voor elkaar zorgen en niemand alleen voor zichzelf.
Want alles is een kwestie van geluk; coraggio, kameraad monster,
coraggio

Trinc. Als het betrouwbare spionnen zijn die ik in mijn kop heb zitten
dan ontwaar ik een heerlijk schouwspel.

Kali. O, Setebos, wat zijn dat mooie geesten. Mijn meester ziet er prachtig
uit.

Ik ben bang dat hij me straffen zal.

Sebas. Ha, ha! Wat voor vreemd gedierte is dat, heer?
Zijn die voor geld te koop?

Ant. Waarschijnlijk wel. Die ene is een vis en vast verhandelbaar.

Pros. Heren , bekijk de kleren die ze dragen en beoordeel dan hun eerlijkheid. Deze misgeboorte is het uitwerpsel van een heks die zo machtig was dat zij de maan , of de maan wilde of niet, dwong vloed en eb te maken. Dit drietal heeft mij beroofd, en deze halve duivel – want hij is een bastaard - heeft met hen een complot gesmeed om mij te doden. Die twee komen u wettig toe maar dit duistere gedrocht eis ik voor mezelf op.

Kali. Hij zal me doodknijpen.

Alonz. Is dat niet Stephano, mijn dronken schenker?

Sebas. Hij is dronken. Waar komt die wijn vandaan?

Alonz. Ook Trinculo is aardig in de wind; waar hebben ze die drank gevonden die hen zo naar het hoofd gestegen is? Hoe kom je zo in de pekel?

Trinc. Sedert ik uwe hoogheid voor het laatst zag ben ik in niets anders dan in de pekel geweest; ik ben voor mijn leven ingemaakt. Ik kan nooit meer bederven.

Sebas. Hé? Wat heb jij, Stephano?

Steph. O; raak me niet aan; ik ben Stephano niet meer maar gemarineerd vlees met een houten kop.

Pros. En jij wou koning worden van dit eiland, of niet?

Steph. Ja. Dit is pijnlijk.

Alonz. Dit is het vreemdste dat ik ooit heb gezien.

Pros. Even wanstaltig in vorm en in manieren. Vooruit, weg hier. Als je op vergeving hoopt begin dan maar met opruimen.

Kali. Een stompzinnige ezel was ik dat ik die zatlap
Aanzag voor en god en die idioot voor een profeet.

Pros. Weg uit mijn ogen.
Ik breng u naar uw schip en dan naar Napels
waar ik de huwelijksplechtigheid van onze kinderen hoop te vieren.

Dan keer ik naar Milaan terug om daar te wennen aan het
voorzicht van de dood.
Ik beloof u een kalme zee en gunstige wind. zodat u snel
de koninklijke vloot weer in kunt halen.

Terzijde tegen Ariel.

Ariel, mijn vogel, dat is jouw laatste taak. en dan
terug naar de elementen. Wees vrij en vaarwel.

EPILOOG

Weg is nu mijn tovermacht.
Wat mij rest - is eigen kracht.
Ik weet, dat bij u berust
Of blijf op deze kust.
Of mag gaan naar Napels.
Laat Nu 'k hersteld ben in mijn staat

Nu ik mijn schuldenaars vergaf
Laat mij van dit eiland af.
Met uw handen welgezind
Kunt u slaken wat mij bindt.
Vult uw gulle adem niet
Straks mijn zeil, dan was 't om niet
Dat ik ijverde om uw gunst
Ik heb geen geesten meer geen kunst
Wanhoop is alles wat mij wacht
Vindt niet mijn gebed de kracht
Dat het de genade treft
Die mij van alle schuld ontheft.
Op vergeving hoopt ook gij
Laat mij door uw mildheid vrij.